

Cronica Timpului

Motto:

„Societatea e mișcare,
statul e stabilitate!”

Mihai Eminescu
1850-1889

Publicație de cultură, atitudine
și performanță

Președinte onorific DORU DINU GLĂVAN

UNIUNEA ZIARIȘTILOR PROFESIONIȘTI DIN ROMÂNIA

Director general NICOLAE VASILE

Redactor-șef RODICA SUBȚIRELU

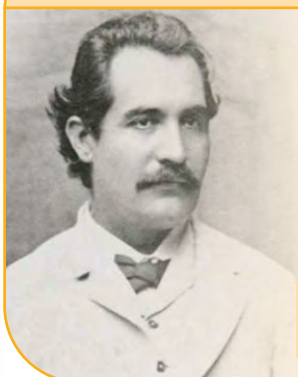
Neagu Udroid

Doru Dinu Glăvan

**Doi iluștri jurnaliști
în eternitate**

» pag.24

» pag.2

**Eminescu,
mereu
actual**

✍ Prof.univ.dr.
IOAN N. ROȘCA

» pag.9

**Interviu
cu celebra
actriță Leni
Pințea-Homeag**

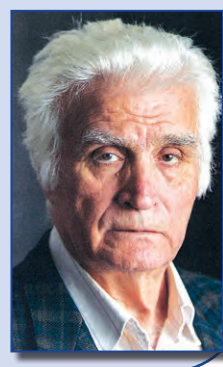
✍ CRISTIANA
VĂRĂȘTEANU

» pag.11-13

Profesor-pictor
Cojocaru Vergil-COVER,
membru al UAPR,
secția pictură, prezintă
artiști plastici:

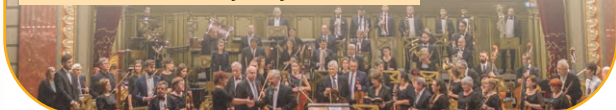
- Mia Răileanu
- Victor Buzatu

» pag.15

**Concertul Orchestrei
Inginerilor**

✍ OVIDIU ȚUȚULIANU

» pag.18-19

**despre prof. univ. dr.
Ileana Constantinescu
De pe Dâmbovița pe
Sena și mai departe...**

✍ GEORGE VLAICU

Cronica Timpului poate fi achiziționată
din Librăria AGIR, din Bd. Dacia nr. 26,
Sector 1 (Piața Romană).

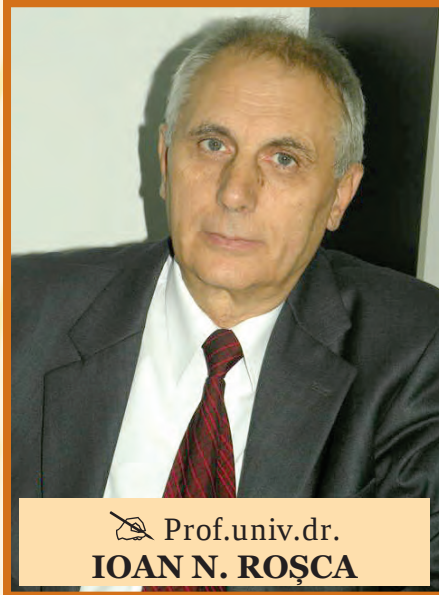
Puteți urmări revista pe:
📧 facebook.com/uzp.org.ro/
🌐 www.uzp.org.ro
📧 revistedecultura.com

Eminescu, mereu actual

Lui Mihai Eminescu îi sărbătorim anual ziua de naștere și îi comemorăm data plecării în stele, pentru că îl simțim mereu aproape prin opera lui de excepție, în care descoperim prezența geniului. În două domenii ale culturii române, literatura și jurnalismul, este considerat începutul cel mai înalt și care rămâne mereu luminător. El a devenit literat și jurnalist de cel mai înalt nivel nu numai prin talent sau însușiri geniale, ci și datorită cultivării calităților lui sufletești prin

prin melodicitate, prin bogăția rimeilor și raritatea unora dintre ele (oaspe-Istaspe, Tisa-plânsu-mi-s-a), prin integrarea firească a unor neologisme, ca și prin lipsa cantonării într-un singur stil literar. Pe ansamblu, creația sa poetică este preponderent romantică, dar conține și nu puține poezii clasice, și multe poezii reflexive, după cum anunță, cel puțin prin unele fragmente poetice, și simbolismul. Însăși muzicalitatea poeziei eminesciene constituie una dintre trăsăturile specifice simbo-

Prof. univ. dr.
IOAN N. ROȘCA

tor, el nu a susținut un partizanat politic, ci a dezbătut problemele realității românești din timpul său, dovedind solide cunoștințe economice, sociale, politice, culturale, de istorie și de filosofia istoriei. El a abordat problematica dezvoltării statului român de după Unirea din 1859 prin prisma teoriei maiorociene a formelor fără fond, căreia i-a dat o rezolvare spre care se îndreptase și creatorul ei. Și anume, a susținut că, deși cultura (fondul) trebuie să primeze în raport cu instituțiile politice și culturale occidentale – parlament, partide, societăți academice etc (forma), care fuseseră introduse la noi de liberali, totuși acestea, odată implementate, nu trebuie să fie eliminate, ci folosite pentru stimularea și crearea fondului cultural corespunzător. Plecând de la premisa că veniturile necesare culturii și propășirii societății provin din producerea de bunuri economice competitive, a susținut dezvoltarea economică organică a României, începând cu economia rurală, care era de tip medieval, lipsită de o industrie alimentară de prelucrare și sporire a valorii produselor agricole. Totodată, s-a pronunțat și pentru o economie industrială, corespunzătoare unui stat capitalist modern, avansat. Așadar, a fost pentru un mers economic capitalist ascendent, dar conservator-progresiv, treptat, și nu liberal, printr-un salt radical. Cu atât mai mult a infirmat teoria deja prezentă în epocă, despre instaurarea revoluționară a unui stat socialist, comparând-o cu o plantă exotică, de împrumut, lipsită de o temelie internă, de contradicția dintre muncă și capital, dintre muncitori și capitaliști. În condițiile date, așa cum argumenta, un stat socialist ar fi nivelat clasele sociale, ar fi lichidat cultura superioară creată de elitele societății și ar fi dus la recăderea în barbarie. Dimpotrivă, dezvoltarea economică organică a statului român, devenit regat din 1881, trebuia să constituie un mijloc de ridicare culturală a poporului, fapt care s-ar fi răsfrânt, apoi, benefic în toate sferile vieții sale.

cunoașterea folclorului și a creațiilor culte românești și prin asimilarea valorilor de vârf ale culturii universale: din literatură și artă, din științele naturii și științele sociale, din filosofie. De aceea filosoful Constantin Noica îl numea „omul deplin al culturii romine”.

În literatură, Eminescu a ridicat poezia pe culmi nemaiaținse până la el atât prin conținut, cât și prin formă, dimensiuni inseparabile una de alta. Pe linia conținutului, poezia sa se impune prin multitudinea motivelor tematice, fiind poezie de dragoste, despre natură, socială, reflexivă, și prin abordarea motivelor amintite prin felul de a simți și gândi al poetului, care, însă, exprimă și un spirit specific românesc. Expresiv, creația sa poetică se remarcă prin varietatea formelor prozodice,

lismului. Prin cele mai înalte realizări ale sale, poezia sa rezistă și este actuală în toate direcțiile și stilurile pe care le-a cultivat. Sintetizând, Eminescu a înmădiat ca nimeni altul limba română, fiind creator al limbii române literare, atât prin limbajul său poetic, cât și prin cel al prozei sale, în parte realistă, în parte fantastică.

Valoarea creației sale literare a fost validată și în străinătate prin unele traduceri și, îndeosebi, prin cărțile despre opera sa poetică realizate de cei care au venit în contact cu textele sale în original: Alain Guillerrou, Amita Böse, Rosa del Conte.

Eminescu s-a situat la aceeași cotă valorică nu numai ca literat, ci și ca jurnalist. În articolele sale din „Timpul”, oficios al Partidului Conserva-

Nu numai concluziile desprinse de specialiști din toate timpurile, ci mai ales faptele de arme îl urcă pe Ștefan cel Mare și Sfânt al Moldovei pe cel mai înalt piedestal în ierarhia strategiilor militare din vremea sa. Indiscutabil, Marele Voievod a fost nu numai un iscusit mânuitor al spadei, avântându-se ca un leu în cele mai crâncene lupte, ci și un abil maestru al armelor diplomației, fapt care i-a și adus faima de *vulpe șireată* la Curțile princiare din Europa. Se știe că în îndelungata sa domnie a reușit să potrivească în așa fel lucrurile încât nu a avut niciodată doi dușmani deodată, astfel că în vreme ce se bătea cu unul, ceilalți se vedeau obligați să stea deoparte, iar unii îi erau chiar aliați și prieteni.

Una din marile sale bătălii a fost cea din Codrii Cosminului, care a fost doar epilogul unui șir de strălucite acțiuni diplomatice și strategice prin care Ștefan a reușit să împiedice încercările Craiului Ioan Albert de a transforma Moldova într-o anexă a Regatului Poloniei, sau chiar mai rău, într-o zonă tampon asemenea Scaunelor Secuiești prin mutarea Cavalerilor Teutoni, după cum plănuia episcopul Lucas Watzelrode.

Pentru a-și ascunde adevăratele intenții, încă din faza pregătirii expediției regele Poloniei a lansat zvonuri privind organizarea unei crucade antiotomane având ca scop eliberarea Chiției, Caffei și Cetății Albe, iar la începutul anului 1497 a trimis la Ștefan o solie prin care să-i vestească planurile sale. Poftindu-l să ia parte la ele, Craiul îi cere provizii și drept de trecere cu oștile prin Moldova. Deși îi cunoștea planurile meschine, Voievodul îi răspunde cu aceeași abilitate, oferindu-se să ia parte la expediție. Odată cu solia trimisă în Moldova Ioan Albert trimite poruncă Marelui Maestru al Ordinului Teutonicilor din Prusia, Ioan de Tieffen, cât și nobililor din Polonia, Mazovia și Galizia să vină cu toate oștile la Liov. O altă solie merge în Lituania pentru a-i cere sprijin fratelui său, Alexandru.

Pornit să-și ducă planul până la capăt în ciuda tuturor avertismentelor primite, Ioan Albert se punește din Cracovia în fruntea unei oști formată din câteva mii de călăreți și pedestrași. Primul popas l-a făcut la Przemyśl, unde a întâlnit solia pe care a trimis-o în Moldova, care i-a adus răspunsul de la Ștefan. Prin visterul Isac Voievodul își exprimă adevăratele intenții, cerând ca Ștefan să se retragă din Moldova, iar el să se retragă din Polonia.

Pornit să-și ducă planul până la capăt în ciuda tuturor avertismentelor primite, Ioan Albert se punește din Cracovia în fruntea unei oști formată din câteva mii de călăreți și pedestrași. Primul popas l-a făcut la Przemyśl, unde a întâlnit solia pe care a trimis-o în Moldova, care i-a adus răspunsul de la Ștefan. Prin visterul Isac Voievodul își exprimă adevăratele intenții, cerând ca Ștefan să se retragă din Moldova, iar el să se retragă din Polonia.

În ziua de 17 iunie 1497 oștile regale ajung în tabăra de la Liov, iar după un lung popas, cum obișnuiau leșii, o iau spre Nistru, unde ajung pe 9 august. Aici are loc un nou schimb de daruri și de solii cu Ștefan, Craiul informându-l cu aceeași perversitate că vine ca eliberator al celor două Cetăți cotopte de turci, iar Ștefan îi mulțumește, oferindu-se, ca înainte, să vină cu toate oștile sale când va afla că regele a ajuns la Dunăre. Promite să-i asigure proviziile de care are nevoie reînnoind rugămintea ca oștile leșești să nu se abată de la cursul Nistrului pentru a feri țara de prădăciuni.

Pentru a-și respecta promisiunea și condițiile puse de Ștefan, Ioan Albert trebuia să se îndrepte spre Camenița, de unde să urmeze cursul Nistrului, fie pe partea stângă stăpânită de tătari, fie pe malul drept ce aparținea Moldovei. Numai că el din nou își dă arama pe față și traversează râul mult mai sus, în satul Mihălțeni, iar în loc să se îndrepte spre Dunăre o ia spre Suceava, apropiindu-se de malurile Prutului. Alarmat, Ștefan trimite o nouă solie formată din marele logofăt Ioan Tăutul și visterul Isac care îi cer să-și schimbe planurile și să se îndrepte spre Dunăre, cum a promis. Mânios Craiul îi arestează pe soli și îi trimite sub pază în temnița la Liov.

În ziua de 28 august oștile leșești trec Prutul lovindu-se și de prima rezistență din par-

Bătălia din Codrii Cosminului, o lecție de istorie de neuitat

tea moldovenilor. Trei dintre prinși sunt trimiși sultanului pentru a-i dezvălui planurile Craiului. Încă neîncrezător în „vulpea șireată” cum i se spunea Voievodului, sultanul i-a trimis în ajutor o oaste mică formată din 2.000 de călăreți turci din părțile dunărene.

În ziua de 24 septembrie, în fruntea unei oști bine înarmată și instruită care, potrivit cronicarului polonez Wapowski, număra „80 000 ostași, 40 000 oameni de serviciu și 30 000 care cu bagaje, armament și provizii,” Craiul ajunge în preajma Cetății de Scaun din Suceava, pe care o asediază.

Lăsându-l pe Luca Arbore să apere Cetatea, în ziua de 27 august Ștefan a părăsit Suceava stabilindu-și tabăra la Roman cu cei 40.000 oșteni pe care îi avea, căora li s-au adăugat muntenii, turcii și tătarii, dar mai ales ajutoarele trimise de regele Vladislav, cei 12.000 de hînsari transilvăneni conduși de voievodul Bartolomeu Dragffy, cucerul Voievodului. În timp ce aliații se adunau, trupe de moldoveni atacau în flancuri oștile leșești, urmărind mai ales tunurile șiarele cu provizii, iar iscoadele trimise îl țineau la curent pe Voievod cu evoluția luptelor.

Bine întărită și aprovizionată, Cetatea rezistă celor trei săptămâni de asediu din partea leșilor. Sosite pe neașteptate, oștile conduse de Voievodul Moldovei i-au încercuit pe dușmani. Prinși din ambele părți de moldoveni, înfometaji și istoviți, leșii erau la un pas de pierire. Până și Craiul Ioan Albert zăcea în cort, răpus de friguri. Numai rugămintile regelui Vladislav, care prin voievodul Bartolomeu Dragffy îl roagă pe Ștefan să-i cruțe fratele, îl înduplecă pe Ștefan, care acceptă să încheie un armistițiu, oferind pace dușmanilor săi cu condiția ca la întoarcerea spre casele lor leșii să urmeze același drum pe care au venit. Era o măsura înțeleaptă, menită să evite noi jafuri ale oștilor leșești care au năvălit în Moldova, deja mămoase pe moldoveni, până în zori, fără întrerupere. Ei au construit baricade în mijlocul pădurii, bine camuflate de vegetația codrilor deși și întunecoși, iar de-a lungul drumului pe unde urma să treacă Craiul cu oștile sale au tăiat copacii mai bine de jumătate, așa cum a făcut cândva tatăl său la Crasna. De

dat semnalul de plecare, Craiul Ioan Albert părăsește zidurile înnegrite ale Cetății de Scaun a Moldovei, dus într-un *leașan* de călăreții săi.

Dar boala nu a afectat aroganța Craiului care nicidecum nu putea să accepte ca voievodul unei țări mici să-i dea lui lecții și să-i ceară pe unde să-și ducă oștile, că doar nu o fi prost să se abată și să se îndrepte prin Codrii Cosminului spre Cernăuți.

A fost firesc ca Ștefan cel Mare să se mănîe când iscoadele l-au informat despre noua aroganță a lui Ioan Albert care, în loc să se mulțumească fiindcă a scăpat cu viață din încercuirea de la Suceava, continua să prade și să distrugă în drumul său noi ținuturi din Țara Moldovei. Furios, pornește în urmărirea dușmanului, vrând să-i dea o lecție pe care să n-o uite niciodată. În fruntea oastei de călăreți pe care a luat-o cu el, Ștefan îi ajunge pe leși în 25 octombrie 1497. În momentul când a dat ochii cu dușmanul, Craiul cu fratele său Sigismund, care se întorcea acasă fără Croana Moldovei la care a visat, împreună cu garda regală și panii leși din Polonia Mare reușiseră să treacă prin Codrii Cosminului și să-și stabilească tabăra în partea de nord a acestora. Cea mai mare parte din oaste, formată din nobilii din Polonia Mică, mercenari, pedestrași și nenumărate care pline cu bagaje și artilerie, a făcut popas peste noapte înainte de a intra în pădure.

Din nou Voievodul își va demonstra iscusința și calitățile de mare strateg. Deși avea doar o noapte la dispoziție, el a hotărât să izoleze cele două tabere leșești, pe care să le nimicească pe rând. În acea noapte de 25 spre 26 octombrie 1497, pe care nu aveau s-o uite niciodată, oștenii moldoveni au muncit pe brânci, din seară până în zori, fără întrerupere. Ei au construit baricade în mijlocul pădurii, bine camuflate de vegetația codrilor deși și întunecoși, iar de-a lungul drumului pe unde urma să treacă Craiul cu oștile sale au tăiat copacii mai bine de jumătate, așa cum a făcut cândva tatăl său la Crasna. De

o parte și de alta a drumului prin care se trecea prin Codrii Cosminului s-au dispus oșteni bine ascunși după copaci, ca să nu fie văzuți de dușmani. Detașamente din cavaleria Voievodului au încercuit tabăra leșilor care reușiseră să treacă prin Codrii Cosminului, pentru a nu le permite să sară în ajutor restului oștirii. Cu atâta măiestrie s-au făcut toate manevrele că iscoadele leșilor nu au simțit nimic.

Dimineața, după cum s-a stabilit de cu seară, oștile leșești rămase în urmă au început traversarea pădurii. Codrii Cosminului îi întâmpină într-o liniște funebă, de parcă bruma groasă care a căzut în zori ar fi înghețat orice urmă de viață pregătind drum morții ce se pregătea să vină. Nici măcar pășărelele nu mai ciripeau, cât despre corbi încă nu se treziseră, de unde să știe sărmanii de ei ce chilipir li se pregătește?

Leșii avansează prin pădure pas după pas fără ca vreunul dintre ei să presimțea ceva, dar, odată ajunși în mijlocul codrilor, asupra lor se declanșează iadul. Acalmia care stăpânea până atunci pădurea se preschimbă într-un vuiet cumplit. Copacii care s-au trezit brusc din somn pocnesc zgomotos de la baza tulpinii și se prăvălesc unul câte unul asupra călăreților care treceau mândri și nepăsători printre ei. Cei loviți cad fără viața lor de pe cai, dar abia acolo îi așteaptă calvarul. Din ascunzișul codrilor ies ca niște fantome venite din iad oșteni moldoveni care îi lovesc fulgători pe leși cu săbiile și cu lăncile lor ușoare, în vreme ce cavalerii Crăimii abia se puteau ridica în picioare din cauza greutatea zălelor pe care le aveau pe ei.

Cumplită a fost lovitura primită de leși. Pușini din cei care au pătruns în Codrii Cosminului au scăpat cu viață. Cei mai mulți dintre ei au fost omorâți, alții fiind luați prinși de oștenii Voievodului.

Informat de fugarii care au reușit să scape din haosul creat și să iasă la lumină, atât la propriu cât și la figurat, Ioan Albert îl trimite chiar pe comandantul gărzii sale, Jan Teczynski, unul dintre cei mai destoinici *ghenărari* pe care îi avea, să-i salveze oastea de la pieire. Leșii înaintează în grabă pentru a-și ajuta tovarășii de arme, dar se lovesc de bariera ridicată în noapte de oștenii lui Ștefan cel Mare și Sfânt. Trupele de elită trimise de Crai au fost complet

nimicite, iar comandantul lor luat prizonier. 40.000 de oșteni leși au pierit în acea bătălie cumplită, înroșind pădurea cu sângele lor, cum ne-a lăsat scris „Letopisețul de la Novgorod”. Lor li se adaugă alte mii de prizonieri, o parte a artileriei cu care leșii au venit în Moldova și au asediat Cetatea de Scaun a Sucevei, echipamente și tot felul de bunuri, o pradă de război imensă pentru moldoveni.

La terminarea luptei pădurea își schimbă total aspectul. Un fior sinistru îl cuprindea pe cel care îndrăzne să intre în ea. Peste tot muribunzi care se zvârcoleau printre frunzele arse de brumă urlând cât îi mai țineau puterile. Trupuri de cai și de oameni sfârcate de copacii groși căzuți peste ei. Ici, colo câte unul înfipt în cioturile ascuțite rămase după ce s-a prăvălit trunchiul. O haită de lupi hămesți de foame rupeau hălci de carne, privind chiorăș la corbii care croncăneau deasupra lor așteptându-și nerăbdători rândul. Din când în când se strecura pe furie câte unul din călăreții care au supraviețuit luptei. Unii au avut norocul ca, după ce au căzut de pe cai, să găsească un ascunziș unde nu i-au văzut moldovenii. Oricât ar fi ea de rușinoasă, mai ales pentru un cavalier al Crăimii, lășitatea uneori poate fi sănătoasă, mai ales când te scapă cu viață din un așa măcel. Bieții fugarii erau înspăimântați și mănjiți de sânge, unii probabil și-au găsit ascunziș printre cadavre. Ca să nu mai vorbim de starea jalnică a straielor de pe ei, care s-au „adaptat” chipurilor livide, pline de tot felul de zgârieturi, iar câte unul abia se țara cu sângele șiroind de la o rană primită înainte de a-și găsi ascunziș sau cu un braț care îi spânzura deplorabil, abia ținându-se într-o bucată de piele. Un spectacol oribil, greu de descris, pe care cei care au scăpat cu viață din pădurea morții prin care au trecut îl vor ține minte cât vor trăi.

În felul acesta, prin abilitatea diplomatică de care a dat dovadă și mai ales prin o strategie demnă de un geniu militar și politic, Ștefan cel Mare și Sfânt a reușit o nouă biruință asupra unui dușman care își aroga pretenții de suzeranitate asupra Moldovei.

ANDREI BREABĂN
scriitor și jurnalist,
membru UZPR

...copil fiind intrasem într-o carte...
și-acum, adult, acolo mă găsec;
am învățat cum dragostea se-mparte
cu-aceia care soarele-ndrăgesc...
magia lui – o rază ne-ntinată
și viață înșfînțită în femeie,
în clipa de tandrețe-nfășurată
când nemurirea-i singura scînteie,
pe umerii cei mai frumoși din lume
și-o inimă în desfîrnat palpit,
cînd ai în brațe dorul, cu-al ei nume
și infinitu-n tine-a poposit...
și simți atunci cum timpul încă cerne
lăsînd în urmă... **năzuinți eterne**...

02.08.22

...în ochii tăi lumina, trist, se scaldă
cu-nfiorarea florii din alt veac;
tu, adunat-ai visele, în haldă...
e plină ea de greieri ce nu tac...
trece acum o umbră împușcată
ușor la umăr, pare-se, cel stîng;
surîsul tău mi-a amintit, pe dată,
că am uitat uimirea să-mi mai strîng,
cînd mîngîi, toamna, mînjii ce suspină
și-i salt să-și simtă lujere-picioare,
cînd crupa le sclipește – violină
iar **nostalgia-i un vulcan** ce doare...
pe-a ta fereastră blîndă-i promoroaca...
în amintire mă îngîn... cu toaca...

03.08.22

...febrilă Doamnă, îngerî te-au adus...
lumină zilei, nopților descînt
să poți să dai... și visu-mi l-ai sedus
prin curcubeul devenit cuvînt...
privirea ta descoperă planete
în serile cu ploaie muribundă,
iar în oglinzi – talazuri desuete
ce-nvăluie iubirile... la pîndă;
amurgul, știu, ni-l amăgim... cu-un tril
din liedul tainic... încă îl divide
în iluzoriul, fastuos april
și-n toamnele lascive... chiar perfide...
doar tu, poemul cărnii, blînd, îl scrii
migrînd subtil **spre doruri azurii**...

04.08.22

...înceapă-și vara, dimineața, blînd
cu vînt-zefir; se clatină alene;
o mierlă cade simplu dintr-un gînd
și un copac s-aude, rar, cum geme...
s-au priment și zorii, de dogoare;
pe prispa vieții un copil e treaz...
acum iluzii nu mai au sudoare
și rămurîșu-ncepe-a face haz
de sfada, ce cuprinde orătănii
într-o ogradă ce-a rămas un vis
cu porumbei, sfios bătînd mătânii
în cerul pur, doar spre neant deschis...
și-un nechezat... răsfrînt e de ecoul
vînat în amintire... cu lasoul...

05.08.22

...**hipnotic flaut**... o violă pură...
îngerî ascunși sub o perucă blondă
și-un vis ce n-are încă o făptură,
doar alt miraj, captat într-o rotundă;
la tronul tău – o noctambulă scoică – ,
am fost ajuns, cu pași fără sfială;
m-a ocrotit pe drum doar steaua-doică
din constelații vechi... acum beteală...
și te-am văzut – corabie de foc –
cu simțămîntul unic, la catarg,
frumoasă-n dor, sub haina de noroc
migrînd timid în orizont prea larg,
sub roiul de săgeți, zglobiu-ardente
croite de fecioare... penitente...

06.08.22

„În pagina de carte”

...citind, ne regăsim ușor, subtil,
între cuvînt și felu-n care sună;
între un basm și gîndul versatil –
argonauți ce n-am ajuns pe lună...
galerele, din nostalgii-silabe,
seduc și ai furtunii zurgălăi,
sub stele depărtate, triste scoabe,
într-un eter ce nu cunoaște văi;
îndrăgostiți, în **pagina de carte**
ecou de dor îl regăsim răsfrînt;
asteaptă pur... și-n fiecare-n parte,
ca feciorelnic ori sever pămînt...
tu ești o taină... amîndoi – la vamă...
noi dăm, pe rînd, numai iubirii seamă...

07.08.22

...știu, piatra are veghea cea mai blîndă,
cu reci secunde-n nesfrînt durată;
în ea doar veacuri aspre stau la pîndă...
poetul, sigur, v-a-nțîlni o fată
și-o va sluji, cum astrologul – cerul,
într-un exil ce-nseamnă și vecie;
altarul său e însuși el, misterul...
nu-i va schimba iubirea în robie...
ființa ei, cu gîndul pur, magnetic –
alcătuire – inocent-capcană –
va răscoli tăcerile frenetic
și va ieși – femeie – din icoană...
tot împreună-n seara cu panăș,
vor fi-n destin doar **singurul... ocnaș**...

08.08.22

...învățătura poate fi povară –
corabie de-un fulger suspendată,
poveste, ce-n lăcaș, odinioară,
era numai cu vise-ncorsetată
și-ntr-un turnir de sprintene răvașe,
te va fi prins, ea, dimineața-n zori
cu îndrăgiri, prin gînduri buclucașe...
în sufletul candid să le măsoare...
și-n vîrsta cu decenii de argint,
cu trandafiri ce jarul să-și reverse
prin pleoape-nfiorate de alînt,
cînd, prin cuvinte, doruri sînt...averse...
și inima-mi, cristal, e azi fîntînă
trecînd încet... **cu umbra ta** de mină...

09.08.22

...destinul, vezi, e-o pasăre hoinară
și, totuși, cuibul știe a și-l face
cu-aripe ei... subtilă și sprintară...
el e-mpărat... și timpul poa’ să-mpace...
din arbitrar el și-a făcut o armă
și-i gardian la fluturi... la candori;
cînd vrea, senin, instinctele mai sfarmă,
te lasă chiar pe tine să măsoare
de îndrăgești... pe cine, cum, de ce,
cu o credință pură sau abruptă,
cu foc senin... ori ură limpede...
un sentiment din fiece se-nfruptă...
și zori-aduc în tine alt gînd viu,
de-n viața ta-i **iubire... nu pustiu**...

10.08.22

NICOLAE CABEL

...eu fi-voi mîine, poate, un izvor
în gîndul tău – uimit, stelar tăpșan,
o unduire-n firul de mohor,
la braț cu taina pură, de mai an...
mirat în soare, trist sub pleoapa serii,
cu inima, ca pasăre-adorată,
crucea o duc, alături de truverii,
cu melodii umile... cîteodată...
în ceas de iarnă și-n zăpezi-vioară,
în plin de vară cotropit de maci,
ești tot frumoasă... mie – primăvară,
cînd doar cu briza-vis te mai îmbraci...
jiletca ta-n iluzii de safire,
adusă-i chiar de-un **înger... din psaltire**...

11.08.22

...un fulger pur... și vechi rătăcitor,
ce n-are loc în orizontul strîmt,
e pelerin în singurul său dor...
doar de oglinda ta-i acum răsfrînt
și-ar vrea cu chipul tău să se-mpreune,
cum trece o corabie pe mări,
violetă, chiar, cu ale sorții strune
ori pitpalac, trimis de noapte-n zori...
tu, știu, acum... s-a copt încet și vîntul...
în infinit e strîmta mea odaie,
iubire-i în secunda ta – cuvîntul
cu care-aduci, azi, o uimire-ploaie...
și mă primești... în lira ta, albastră,
să-ngîn, duios, reînvierea noastră...

12.08.22

...acest poem – un pat spre neuitare,
ca prunc... ce va surîde în fecioară...
și ris ce înflorește-n clipa care
vocala ta o schimbă în vioară,
cu strunele din zumzet de coral,
migrînd spre mine, de un duh pictată –
săgeată, în văzduh de carnaval,
cu grai fecund spre tainica durată
și aripi – cruce nouă în furtună,
cînd vînt divin ne urcă peste val...
și-am vrea, livada vieții, împreună
să-mpodobim **cu dorul augural**,
ce l-a păstrat, în noi, copilăria,
spre-ai da iubirii, azi, din plin...simbria...

13.08.22

„Cititorule, cuvintele cu litere îngroșate (bold) reprezintă titlul poemului”

Per Aspera Ad Astra (Seneca)

Absolventă a Universității Naționale de Muzică „Ciprian Porumbescu” din București, secția Canto clasic, **MARIA ANA (MARIANA) MIRESCU** este artist liric, mezzo-soprană în partida de alto din cadrul Corului Academic al Filarmonicii „George Enescu” din capitală. C.V.-ul său evidențiază o bogată activitate artistică atât în ansamblul coral, cât și în plan solistic, fiind implicată în nenumărate proiecte artistice din țară, dar și de peste hotare. Valoroasa artistă abordează un repertoriu foarte bogat, trecînd în revistă toată paleta de genuri muzicale, de la vocal-simfonic, operă, operetă, musical, lied, prelucrări din folclor, muzică psaltică, până la repertoriu de muzică ușoară și pop-opera, fiind deseori amintită în cronici de specialitate și răsplătită cu distincții, inclusiv internaționale. În ultimul timp s-a remarcat și în activitatea didactică, în

calitate de profesor și îndrumător al tinerelor talente ori ca membru în juriile unor concursuri de specialitate. În arhiva radioului public este cunoscută cu lucrări în primă audição absolută ale compozitorilor Alexandru Zîră, Emil Lerescu și Theodor Bratu. Din anul 2019 s-a implicat în proiectul Bibliotecii Metropolitane București, „Opera la Bibliotecă”, proiect în cadrul căruia desfășoară o intensă activitate artistică. Poetă și eseistă, încă din anii când era elevă a Colegiului Național „Școala Centrală”, Mariana Mirescu este publicată de prestigioase reviste literare, de artă și cultură. Recent, la Editura Cheiron din București i-a fost publicat volumul de versuri „Grădina cu Îngeri (Incursiune în Universul tănuț al sufletului)”. Are în lucru, aproape de finalizare, volumul de eseuri „Cugetări atemporale” și un altul de tablete, „Doctor de Suflete rănite”.

Descendentă cu dovezi indiscutabile, după tată din urmașii Sfântului Martir și Binecredincios Voievod Constantin Brâncoveanu, iar după mamă din Dinastia Mușatinilor lui Ștefan cel Mare și Sfânt, distinsa avocată **DANIELA E. BOGDAN** surprinde în modul cel mai plăcut prin virtuozitatea cu care interpretează întinse lucrări muzicale la mandolină sau la pian, ori vocal, române și muzică populară. În afara preocupărilor muzicale, Daniela E. Bogdan excelează în crearea și dezvoltarea aforismului creștin, sens în care a editat mai multe volume consistente de maxime și cugetări. Pentru unele din acestea, în anul 2018 a primit Premiul Special de Creativitate „Naji Naaman”, la un important festival-concurs de literatură desfășurat la Beirut, în Liban. A fost invitată personal de academicianul libanez Naji Naaman (care o cunoscuse la Tecuci, cu un an mai înainte), o personalitate a culturii universale, scriitor și fondator al unora dintre cele mai râvnite și mai apreciate premii literare care sunt acordate anual de Fundația culturală pe care acesta o conduce, în întreaga lume. Citez două aforisme foarte inspirate din creația Danielei E. Bogdan: „Oamenii care fug de dragostea celorlalți dovedesc că nu o înțeleg. Sau că nu o merită”. „Muzica ne ajută, între altele, să ne rememorăm”.

Elevă încă la un Colegiu Economic din București, **ANA-MARIA NEAGU** este deja un nume cunoscut și apreciat pe scenele noastre la diverse festivaluri și concursuri muzicale. Era doar o școlăriță prin clasele gimnaziale atunci când a fost descoperită și îndrumată de Grigore Gherman (profesor de pian și canto, interpret de muzică populară originar din Cernăuți) și de Marioara Man Gheorghe (cântăreață de muzică populară și preoteasă, mama celebrei soliste Elena Gheorghe) să frecventeze cursurile de artă muzicală organizate de renumitul Grup Artistic „Mlădițe Ilfovene” din comuna Clinceni, Ilfov. Înzestrată cu o voce care permite interpretarea în mai multe registre muzicale, tânăra artistă are disponibilități reale de a ne încanta cu varii genuri muzicale, de la muzica populară cu care s-a lansat, la muzica ușoară sau cultă. Din acest an, în paralel cu studiile liceale urmează și cursurile organizate de Școala de muzică „Voltaj Academy” din București, la clasa de canto a remarcabilei profesoare Mădălina Lefter. Concomitent, acordă o atenție sporită unei pasiuni mai noi, aceea de a cânta la pian și la vioară. În puținul timp liber pe care îl are, îi place să picteze și să deseneze, să meargă în excursii și să creeze obiecte de design interior din materiale reciclate.

La vârsta la care multe colegi ale ei încă se (mai) joacă „de-a v-ați ascunselea” ori cu păpușile, fără să mai spun că poate nici nu se gîndesc la drumul ce-l vor parcurge după terminarea școlii, **DARIA MARIA ZAMFIR** și-a fixat deja o stea pe care o urmărește permanent pe cerul viitorului ei: va fi medic stomatolog! Pentru materializarea acestui vis se pregătește intens cu o plăcere debordantă. „Este o bucurie să vorbesc despre Daria”, îmi spuneea distinsa profesoară și dirigintă Laura Dobrescu. „Rar întîlnim o elevă atât de conștiințioasă, foarte pasionată de lectură, de însușirea limbilor străine și, în egală măsură, de artă: pictează, și în curînd îi va fi vernisată prima expoziție, interpretează piese muzicale dificile la chitară, compune versuri și eseuri”. La rîndul său, eminenta profesoară Nicoleta Rădulescu, directoarea Școlii Gimnaziale „Iancului” din capitală, preciza că „Daria este o elevă model, perseverentă în a realiza tot ce își propune pe plan școlar propriu-zis, dar și pe aria preocupărilor ei artistice. Astfel, la Centrul Cultural UNESCO Mihai Eminescu frecventează cursurile de muzică și de actorie, fiind entuziasmată de maniera în care le preda arta teatrală valoroasa actriță Claudia Moțea”. Mult succes, Daria, și orice dorință legată de viitorul tău să ți se împlinească!

pagină realizată de muzicolog drd. Teodora Constantinescu

„Bolovanul de la Petra” minunea Piemontului Bălăcița

Respirând aerul curat al Mehedințiului, al satului natal situat în Piemontul Bălăcița – ce aparține unității tectonice denumită Platforma Valahă – încă din copilărie și adolescență m-am preocupat de cunoașterea ținutului natal, precum și a străbunilor mei. Am pornit de la „adevărurile” relatate de marele filozof și poet Lucian Băgan, care spunea că există „două realități a căror imensă zdrobitoare greutate nu o simțim, dar fără de care oamenii nu pot trăi: aerul și istoria.”

M-am născut în satul Pădina Mică, comuna Pădina, județul Mehedinți, localitate situată pe pîntenul de sud - vest al Piemontului Bălăcița, care este parte integrantă a Podișului Getic. M-a interesat și toponimia localităților Pădina Mică și Pădina Mare. Vocabula Padina înseamnă o pantă lină sau scobitură în vârful unui deal. Zona Piemontului Bălăcița are cam „2700 km² ce desparte partea de câmpie de părțile nordice, mai pronunțate ca relief, ale Podișului Getic. Ca un brâu... de câmpie înaltă, Piemontul Bălăciței a fost zona dumbrăvilor – după denumirea dată de strămoși –, acolo unde omul a fost frate cu codrul...” Acest areal este străbătut de ape curgătoare firave - cum sunt Drincea, Blahnița, Desnățiuil etc. - având văi puțin adânci.

Încă din primii ani de viață, pe un deal aflat la răsărit în apropierea satului Slaşoma, bunicul meu patern, Ion Țăpârlea, îmi arăta o mică formă de relief, o piatră mare, stâncoasă, denumită de localnici „**Bolovanul de la Petra**”, după satul cu același nume aflat în apropiere. În limba greacă, Petra înseamnă „piatră”. Ulterior, am aflat că, în Iordania, se află o celebră cetate denumită Petra. Probabil, cel care a dat localității numele satului Petra a găsit anumite asemănări între acest „bolovan” și rocile din cetatea iordaniană.

Mitologia și legendele Piemontului Bălăcița

În memoria ancestrală, care se transmite din generație în generație, se spune că Podișul Getic, ce include zona Blahniței și pe cea a Piemontului Bălăcița, a fost locuit de ființe gigantice, fie că erau bărbați sau femei. În epoca romană, dacii erau considerați ca o posteritate a vechilor titani și giganți. Uriașii getici, denumiți „jidovi” erau aidoma ciclopilor din mitologia greacă. Deosebirea dintre ei consta în faptul că jidovii aveau ambii ochi, erau înalți de doi stânjeni (*unitate de măsură a lungimii, care avea o dimensiune de peste 2m*) și aveau capul cât banița. (*unitate de măsură a capacității, având între 21-34 litri*). Giganții bărbați erau numiți „jidovi”, iar femeile „Jidovițe” sau „Novăcițe”. Jidovii și jidovițele erau figuri mitologice cu chip de om, de dimensiuni colosale, deosebit de

vânjoși, înalți de mai mulți stânjeni, cu pasul de o poștă, cu capul cât trei ocale domnești sau mare cât o baniță. Aveau ochii extrem de mari și se deplasau pășind din deal în deal. Se spune că formele de relief din zonă au fost create de aceste ființe gigantice. „...*erau ființe monstruoase de statură uriașă și și cu o forță de neînvinș. Deși de origine divină, erau, totuși, muritori: puteau fi omorâți, dar numai de către un zeu și de către un muritor în același timp...*” Bunicii mei îmi povesteau că, în perioada preistorică, Jidovii, prin forța lor nemăintâlnită, au dat formă reliefului, creând dealuri, văi și locuri stâncoase. Ei atacau cerul aruncând cu stânci și trunchiuri de copaci. Este de menționat faptul că, acolo unde cădeau copacii aruncați în cer, se formau păduri, care dădeau un aspect plăcut locurilor. Zona aflată între satul meu natal și satul Olteanca are forme diverse de teren, fiind acoperită, în bună parte, de o mică podgorie, teren arabil, izvoare cu apă pură și o pădure. În legendele locale străvechi se spune că această zonă era locuită de Jidovi, care au creat aceste forme blânde de relief. De aceea, de câte ori bunicul meu se deplasa în aceste locuri pentru efectuarea unor munci agricole ne spunea că merg la „*Jidovii, la deal*”

Legenda „Bolovanului de la Petra”

Fascinat de nectarul istoric al locurilor natale, am reușit în linii esențiale, să cunosc mitologia Câmpiei Blahniței și a Piemontului Bălăcița din Podișul Getic, precum și a „*Bolovanului de la Petra*”. Solul și subsolul fiind foarte bogate, cu plaiuri întinse și vinuri cu rădăcini istorice ancestrale. Partea mediană și nordică a acestui piemont, au reprezentat o zonă de olac cu segmente importante ascunse în pădurea deasă, în care curieri speciali duceau vești și corespondență folosind lipcani, înspre Sarmisegetuza și în alte zone de interes pentru populație. De asemenea, lipcanii de olac puteau transporta persoanele importante ale epocii. Serviciul de olac s-a folosit mult secole până la apariția căilor ferate. Trăitorii acestui meleag au fost, încă din perioada dacică, susținători sau participanți activi la toate evenimentele de natură socială, strategică și economică specifice zonei.

Potrivit legendei ancestrale „Bolovanul de la Petra” este creație incidentală a unei „Novăcițe” (după alți localnici – o calugăriță) care și-a propus să construiască o mănăstire, aidoma celei de la Tismana, la cotul mehedintean al fluviului Dunărea. În acest scop, pentru punerea temeliei noii mănăstiri a luat din munții ce străjuiesc Mănăstirea Tismana, o piatră mare pe care o ducea în poală. Ajungând pe coama dealului Rotărești, „Novăcița” s-a împiedicat de un rug, iar piatra i-a căzut din poală, rămânând în vârful acestui deal.

„Bolovanul de la Petra” a uimit și trupele germane care erau în retragere, în lunile august și septembrie 1944. Crezând că vor găsi comori dacice, comandanții germani au dat ordin să se tragă cu tunuri și mortiere asupra acestei stânci. Ca urmare, în trunchiul „bolovanului” au fost create unele caverne care au devenit cuiburi pentru anumite viețuitoare, în primul rând șerpi. Cavernele practice de obuze, au devenit locuri potrivite pentru ascunderea de către nemți a unor arme individuale și a muniției aferente. Ulterior, puștile și pistoalele au fost înșușite de unii localnici care, în anii de început ai perioadei comuniste, au fost obligați să le cedeze

autorităților, întrucât legislația în vigoare nu permitea cetățenilor să dețină arme de luptă Sunt relatări ale comunității locale, în special foști combatanți din cel de-al Doilea Razboi Mondial.

În limbajul comun al locuitorilor Piemontului Bălăcița se fac deseori referiri la tăria și durată de viață a „Bolovanului”. Astfel, Maria-bunica mea paternă, în anumite situații legate de sănătatea sa spunea că „nu o să trăiesc cât „Bolovanul de la Petra”. De asemenea era cutuma ca, la nașterea unui copil să se ureze „să trăiască atât cât Bolovanul de la Petra”. Atunci când un bărbat puternic reușea să miște de pe loc sau să ridice o mare greutate, uneori, se afirma că „este tare ca Bolovanul de la Petra”.

„Bolovanul de la Petra” este o creație a naturii plină de viață. Pe deal se găsesc păduri de salcâmi, fagi și stejari, cât și tufisuri de arțari, platani și liliac. Arțarii și feluritele plante din flora spontană formează un „gard viu” greu de trecut datorită ghimpilor protectori. Din aceste considerente, tentativele mele de a ajunge la bolovan au fost unele nu numai anevoioase, dar și nereușite, trebuind a urma un drum ocilitor. Fauna zonei este diversă. Aici pot fi întâlniți jderi, vulpi, lupi, râși, șerpi, șopârle, viezuri și mistreți. Înfricoșătorii sunt șerpii care viețuiesc chiar în cavernele bolovanului sau în zona înconjurătoare.

O asemenea formă creată de natură dă un aspect estetic zonei, care impresionează vizitatorii pe drumul ce conduce de la Valea Almajelului către Podu Grosului, având în partea dreaptă dealul Rotărești pe care se află această plăsmuire a naturii.

Geneza și vechimea „Bolovanului”

Deseori am încercat să aflu câte ceva despre apariția „Bolovanului”. Am ajuns la concluzia că reprezintă rezultatul unui complex de procese tectonice cu durată îndelungată (de ordinul sutelor de milioane de ani), care au dat naștere lanțurilor de munți, fenomen numit orogenează. Geneza „Bolovanului” s-a produs într-o zonă mobilă a scoarței terestre, numită Piemontul Bălăcița - parte componentă a Podișului Getic. Astfel s-a creat o linie de fractură geologică ce pare a fi mărginită de valea părului Drincea, care desparte Câmpia Blahniței de Piemontul Bălăcița al Podișului Getic. „Valurile” sau „fronturile de deformare” ale subsolului pe care se află acum bolovanul au fost, în era hercinică, deosebit de puternice ducând la „scoaterea la suprafață” a acestui colos, ceea ce îi asigură un „ciclu de viață” deosebit de lung. Asupra sa au acționat și acționează agenții externi, care au avut un rol important în modelarea sa precum: energia solară, gravitația, vântul, ploile, oscilația temperaturii. Acești agenți externi au provocat eroziunea unor straturi din rocă, ceea ce a determinat forma sa deosebită.

Legenda „Giganților și frumoasa adormită”

În mod firesc, în spațiul spiritual românesc a foat create numeroase legende cu jidovi, care, în multe situații, erau prezentați ca având preocupări și trăiri umane. Într-o frumoasă și tragică legendă, se face referire la

povestea de iubire dintre o frumoasă a plaiurilor ancestrale dacice și doi jidovi(giganți) care erau gemeni univitelini. Frumoasa mergea pentru a lua apă de băut de la un izvor situat într-un crâng fermecător de pădure. Aici a întâlnit un gigant, care, fascinat de frumusețea fetei, s-a îndrăgostit rapid de ea. Dragostea era reciprocă. Scenele amoroase se petreceau la izvorul binefăcător. După un timp oarecare, fata a constatat că, în realitate, se iubea cu doi frați gemeni, care nu știau că, amândoi, iubeau aceeași fată. Evident că sentimentul iubirii era foarte puternic, iar fata-care nu putea să facă nici o diferență între ei- nu se putea decide pe care uriaș dintre cei doi gemeni să prefere. Neputându-se hotărî și apreciind că o relație de iubire cu doi gemeni este imorală, încalcând regulile stabilite de creatorul lumii, a luat decizia să-și curme viața. Evident, locul sinuciderii era izvorul de apă. Le-a dat întâlnire giganților gemeni la izvor, la aceeași oră. Dar cu câteva minute înainte de ora stabilită, tocmai cînd giganții gemeni se apropiau de izvor din direcții opuse, fermecătoarea tânără a îngurgitat otrava dintr-o cupă, luându-și viața, fiind întinsă pe o băncuță din lemn. Cei doi giganți gemeni au privit șocați de durere trupul fără suflare al iubitei lor. Această reprezentare fabuloasă a iubirii dintre cei doi giganți și fermecătoarea tânără, numită și nimfă, a reprezentat sursa de inspirație pentru trei mari artiști plastici, care au convenit ca fiecare dintre ei să sculpteze câte un personaj din idila celor trei. Astfel, **Dimitrie Paciurea** și **Frederik Storck** au sculptat cei doi **Giganți**, iar **Filip Marin** a sculptat-o pe frumoasa tânără îndrăgostită, denumind-o **Nimfa adormită**. În unele situații, este denumită și **Frumoasa adormită**. *Cei trei mari artiști au realizat, în fapt, un neasemuit de frumos grup statuar, care surprinde momentul legendar în care giganții au constatat, uimiți de groază, că iubita lor este fără viață.*

Inițial, grupul statuar-denumit **Giganții și Nimfa adormită**- a fost instalat în Parcul din Dealul Filaretului, cu ocazia inaugurării Expoziției Generale Române, în anul 1906. Locul instalării, fața fostului Palat al Artelor, la intrarea într-o mică grotă, care a fost denumită **Grotă cu Giganți** sau **Grotă fermecată**, cum a mai fost denumită deoarece era străjuită de un grup statuar format din cei doi Giganți și Frumoasa adormită. Giganții erau așezați de o parte și de alta a **Frumoasei adormite**. Ulterior, grupul statuar a fost „individualizat” prin amplasarea statuiilor Giganților de o parte și de alta a Aleii principale a Parcului Carol I, iar pe cea a Frumoasei adormite în parcul Herăstrău. Personal nădăjduiesc reunirea grupului statuat în parcul din Dealul Filaretului, care poartă numele de **Parcul Carol!** În perioada 1948-1991, s-a numit **Parcul Libertății**.

Cercetarea românească moare, dar nu cedează (IV)

✍ NICOLAE VASILE

Modele prost preluate și reforme de dragul reformelor

Distrugerea cercetării aplicative, faza pe institute

Ce s-a întâmplat în perioada 2000-2004, în mandatul Guvernului Adrian Năstase, când soarta cercetării aplicative românești s-a aflat în gândirea și decizia doamnei Ecaterina Andronescu, este demn de trimiteri filozofice sau chiar biblice. Din start, trebuie știut că rezultatul a fost dezastruos, dar să vedem cum a funcționat mecanismul prin care s-a ajuns la acesta.

Nu aş vrea să se înțeleagă că am ceva împotriva învățământului universitar, din contră, îi vreau numai binele, dar trebuie să se vindece de anumite boli de creștere. Cunosc sistemul din interior și consider că a crescut cantitativ prea repede, într-un timp scurt și este ca un copac cu vârful în jos. Ramurile de sus sunt foarte mari și stufoase, iar la bază sunt niște firave crenguțe și acelea rare. Nu prea sunt asistenți și șefi de lucrări, dar sunt mulți conferențieri și profesori. Acest fenomen a început de la scurtul mandat la Ministerul Învățământului al lui Alexandru Atha-

găsește în legile naționale și, ulterior, în directivele europene. Dacă s-ar respecta acestea, învățământul ar trebui să aibă alocatii bugetare de 6% din PIB, iar cercetarea 1% din PIB, ceea ce nu s-a întâmplat niciodată, iar în această situație de sărăcie, ca la casele sărace, mănâncă mai mult cine poate, chiar luînd și porția celuiilat.

În perioada menționată, președintele Ion Iliescu, la al doilea mandat, a contat pe doamna Ecaterina Andronescu, dându-i pe mână atât învățământul cât și cercetarea, probabil la insistențele acesteia, printr-o asociere anapoda. La primul său mandat, președintele agreea ideea unui Minister al Cercetării și Tehnologiei separat, în cadrul Guvernului Văcăroiu. Acestea nu mai fuseseră la un loc până atunci decât câteva luni imediat după revoluție, iar la nivelul Uniunii Europene, unde trăgeam cu dinții să ajungem încă de atunci, aceste două activități foarte delicate, de care depinde viitorul unei nații, fac obiectul unor comisii (în

este voință). Omenirea are o serie de exemple când voința (ambiția) deosebită a unora a condus la catastrofe. Există și personaje schopenhaueriene (în literatură, cinematografie, teatru etc.) unde eroii respectivi pică în depresii cauzate de ambiții neimplinite, operele de acest fel având un mare succes de public, tocmai datorită magiei neimplinirii.

Să facem o analiză sistemică a problemei în discuție. Aceasta presupune identificarea domeniului și a componentelor sistemului: ținte, căi, mijloace, monitorizări ale situației la diferite momente de evoluție.

Domeniul de care vorbim este compus din *învățământul preuniversitar, învățământul universitar și cercetarea aplicativă*. Nu intră în discuție aici cercetarea fundamentală, aceasta intrând în atribuțiile Academiei Române și constituie o altă problemă.

Comportamentul multor conducători care coordonează domenii cu mai multe segmente suferă de „*sindromul Cain și Abel*”, adică tratamentul cu multiplă măsură a părților, mai pe românește, „*pentru unii mumă, pentru alții ciumă*”. Doamna Ecaterina Andronescu, pe care o cunosc personal, o apreciez ca persoană particulară, dar, ca demnitar de cel mai înalt rang al statului, a picat în această meteahnă de management. Dănsa, provenind din mediul universitar, cu merite indiscutabile în domeniu, când a ajuns ministru, mă gândesc că și-a propus *să salte clasificarea unor universități românești* în diverse clasamente internaționale, unde, pentru cele din România, este o mare performanță să intre în primele 500. Aceasta pare a fi ținta acestui sistem, o țintă onorabilă, dar care trebuie să fie atinsă *fără a periclita celelalte componente* ale domeniului subordonat, care ar trebui să aibă și ele țintele lor.

O clasificare mai bună a unei universități presupune următoarele direcții de acțiune: *mai mulți studenți, patrimoniul mai mari, mai multe contracte de cercetare, mai multe articole publicate în reviste semnificative sau susținute la conferințe bine cotate*. Erau avizanjate, pentru început, scăderea numărului de proiecte, care în mod normal ar fi trebuit să ajungă la institute, pentru decapitalizarea acestora, apoi, mutarea unor institute cu totul în subordinea universităților și dezmembrate acolo, iar, în final, ce mai rămănea, urma să facă obiectul unor *privatizări imobiliare*, foarte așteptate de unii, pentru terenurile și clădirile lor, amplasate în special în București, dar și în câteva mari orașe, în poziții urbane foarte avantajoase. Ideea era mai veche, și apăruse public de la o consilieră a primului ministru Radu Vasile. Se vede că exista o continuitate multipartinică și nu era o întâmplare.

Pentru obținerea de mai multe proiecte de cercetare pentru universități, în detrimentul institutelor, mecanismul era pus la punct de guvernele precedente, de altă orientare politică. Deci, era o acțiune care se continua.

te cercetarea aplicativă este finanțată doar din fonduri private ale firmelor. Există finanțare de stat la niște niveluri remarcabile, ca să nu mai vorbim de domeniile strategice unde cercetarea tehnologică este finanțată doar de la stat. Să nu uităm de NASA, Fraunhofer Institute etc, iar Uniunea Europeană obligă statele membre, printr-o Directivă emisă în anul 2007, să finanțeze din bugetul statului cercetare aplicativă la nivelul a 1% din PIB, în sprijinul modernizării economiilor acestora, iar contribuția mediului economic este evaluată la alte 2% din PIB.

Să luăm pe rând posibilele direcții de acțiune enumerate mai sus.

Pentru a avea mai mulți studenți, în condițiile scăderii atractivității universităților românești, în contextul exodului absolvenților valoroși din licee, doamna ministru ar fi sacrificat și mai mult calitatea învățământului preuniversitar, presa vremii comentând total negativ propunerea dănsiei de a putea fi admiși în universități și absolvenți de licee fără diplomă de bacalaureat. Noroc că minți mai laminate au împiedicat punerea în practică a acestei idei. Au mai fost și alte măsuri inoportune care i-au făcut pe mulți să considere că în învățământul preuniversitar românesc s-a desăvârșit *brambureala* odată cu mandatul său la minister.

Dar cel mai grav este ceea ce s-a întâmplat în domeniul cercetării aplicative, unde dănsa găsea, chipurile, soluțiile pentru celelalte direcții de acțiune în vederea unei mai bune clasificări internaționale a universităților: *patrimoniul mai mari, mai multe contracte de cercetare, mai multe articole publicate în reviste semnificative sau susținute la conferințe bine cotate*. Erau avizanjate, pentru început, scăderea numărului de proiecte, care în mod normal ar fi trebuit să ajungă la institute, pentru decapitalizarea acestora, apoi, mutarea unor institute cu totul în subordinea universităților și dezmembrate acolo, iar, în final, ce mai rămănea, urma să facă obiectul unor *privatizări imobiliare*, foarte așteptate de unii, pentru terenurile și clădirile lor, amplasate în special în București, dar și în câteva mari orașe, în poziții urbane foarte avantajoase. Ideea era mai veche, și apăruse public de la o consilieră a primului ministru Radu Vasile. Se vede că exista o continuitate multipartinică și nu era o întâmplare.

Pentru obținerea de mai multe proiecte de cercetare pentru universități, în detrimentul institutelor, mecanismul era pus la punct de guvernele precedente, de altă orientare politică. Deci, era o acțiune care se continua.

Să ne dea de gândit!...
„În cele cinci volume de Istoria Științei, de la grecii antici până în prezent, autori: Ray Spangenburg și Diane K. Moser, varianta în limba română, publicată de Editura LIDER, ISBN 973-8117-34-8, nu există nicio referire la vreo contribuție românească. Greșim noi cu ceva!”

nasiu, când s-a produs o ruptură între salariul profesorilor universitari plini, care a crescut semnificativ, și cele de la treptele inferioare, care au stagnat mult timp. Astfel, pozițiile de asistenți și șefi de lucrări au devenit neinteresante pentru absolvenți, mai ales pentru cei valoroși, curtați de marile firme încă din timpul studiilor. La conferențieri s-au mai făcut niște ajustări pe parcurs.

Soluția sistemului de învățământ preuniversitar și cercetare (nu căută de ce politicienii se încăpățânează să adauge cercetarea la învățământ) se

limbajul românesc înseamnă ministere) diferite, conduse de comisari diferiți.

Doamna Ecaterina Andronescu, persoană cu o deosebită notorietate, poate și pentru că guverna aceste două domenii cu multă vizibilitate, nu poate fi bănuită de rea intenție, ci doar de foarte multă *voință* în ce-și propunea, era mai pe românește extrem de ambițioasă. Subliniez termenul *voință* pentru că un celebru filozof, *Arthur Schopenhauer*, spunea în cunoscuta sa carte „*Lumea ca voință și reprezentare*” (*Die Welt als Wille und Vorstellung*) că „*total*

Prea multă improvizatie

Vara aceasta a fost frământată de preocuparea de a găsi soluții care să contracareze scumpirea, peste limitele suportabilului, a costului gazelor, cât și al energiei electrice. Lucru care se întâmplă, de altfel, nu numai la noi. Mi-a plăcut o știre din care am aflat că populația din nu știu ce oraș și nu știu care țară a organizat **o procesiune de celebrare a morții și de îngropare a salariului**, deoarece acesta nu le mai este de folos să-și susțină traiul zilnic. Vă dați seama cât umor negru, câtă bășcălie, cum numai românii credeam că știu să facă, la oamenii aceia? Nu ne vom pronunța asupra calității și eficienței măsurilor dispuse. Nu intră în preocupările noastre și nu avem știința și experiența pe care să le „punem la lucru” spre a emite judecăți de valoare. Ceea ce ne provoacă în schimb toate „simțurile” noastre de dascăl universitar, care are a-și învăța „ucenicii” din bănci știința și arta prin care trebuie să se guverneze și administreze o țară este „haina juridică” pe care o îmbracă soluțiile pe care le propun decidenții politici. Avem a vă vorbi mai întâi despre

acea ordonanță de urgență prin care s-a consacrat soluția subvenționării, cu fabuloasa sumă de cincizeci de bani, a costului pe litru al energiei. În treacăt doar, ne vom raporta la modul în care guvernele au uzurpat, legislatură cu legislatură, rolul Parlamentului, transformând ordonanțele, simple sau de urgență, în modalitatea frecventă de legiferare, inversând astfel raporturile dintre legislativ și executiv. Cât privește ordonanța de urgență, ce să mai spunem, că i-au „sluțit” într-un asemenea hal rolul, încât credem că dacă o întrebăm, nici ea nu știe, săraca, ce mai este. Sau ce a devenit, față de ceea ce a fost inițial concepută a reprezenta! Pentru că, inițial, ea a avut un rost, nu a apărut din senin, tot de la francezi a fost inspirată, cei care au transformat **regulamentele guvernamentale în regulă și legea în excepție**, cum se exprimă mării dascăli ai

dreptului public din această țară. Ei au în vedere faptul că atunci când s-a adoptat Constituția Republicii a V-a din 1958 au fost trasate limitele de intervenție a legii, lăsând guvernului latitudinea de a interveni în toate celelalte domenii nerezervate legii. Noi nu am mers până acolo, am fost prevăzători și am consacrat, prin art. 61 din Constituție rolul Parlamentului de **unică autoritate legiuitoare a țării**. Păi unde mai găsim, fraților, un asemenea rol, când „plouă” cu ordonanțe de ambele feluri, iar în ceea ce privește legile propriu-zise, este o secetă care o concurează pe cea cu care ne-a asuprit natura în acest an?

Recurgând și noi la abordarea de tipul *răsu-plănsu*, vorba lui Nichita Stănescu, transpunem raționamentul privind **al treilea sex** sau *transgenderii*, că tot este la modă, la actele Guvernului și spunem că **ordonanțele, mai ales cele de urgență, sunt un fel de translegi**, pentru că **ele sunt și legi, că ajung la Parlament care le invalidează sau nu, dar sunt și acte administrative, fiindcă emană de la Guvern care se dovedește mai prolific decât forul legiilor propriu-zis**.

Nu credeam însă -și nici nu ne doream, de altfel, - să apucăm ziua în care să se adopte **ordonanțe de urgență cu caracter de recomandare** cum s-a întâmplat cu cea prin care s-a instituit formula de „ajutor” prin subvenționarea cu o sumă -unii ar zice „infimă”, dar noi ne ferim să o caracterizăm, înțelegem că atât „s-a putut”, care **nu este însă obligatorie, lăsând la latitudinea „operatorilor economici”**, adică „benzinarilor”, mai pe românește, **ca unii să o aplice și alții nu**.

Dragii noștri *cetitori*, ceea ce legitimează adoptarea unei ordonanțe de urgență este tocmai **existența unei situații extraordinare, a cărtei reglementare nu poa-**

te fi amănată, motiv pentru care **Guvernul este obligat să motiveze urgența în conținutul acesteia**. Numai așa permite art. 115 alin. (4) din Constituție Guvernului să se subroge în rolul Parlamentului și să adopte ordonanțe de urgență. Iar **dacă este o situație extraordinară, cum să mai lași destinatarilor actului normativ pe care îl adopți posibilitatea de a opta pentru aplicarea sau nu a soluției promovate prin acesta?** Chiar dacă, de principiu, știi că o va face. Până unde merge compromisul? Până când o să denaturăm amărătele de proceduri constituționale, doar ca să satisfacă jocul și interesul de pe talerul vieții publice?

Ca omeni de catedră, ne este greu să rămânem impasibili la astfel de situații. Nu credem că este în interesul cuiva să se întâmple astfel. Nu trebuie să fii înregimentat politic spre a avea legitimitatea de a-ți spune opinia. Iar dacă o faci, nu trebuie, imediat și neapărat, să fii catalogat că aparții unei „tabere” sau alta. Dacă este să vorbim despre o „tabără”, cea căreia ar trebui să îi aparținem cu toții este cea a Interesului Național, a Binelui Public, a Națiunii Române (majusculele nu sunt întâmplătoare, nu relevă ignorarea sau, și mai grav, necunoașterea gramaticii”). Și ne dorim din tot sufletul ca această „tabără” să fie din ce în ce mai numeroasă, până va ajunge să cuprindă întreaga suflare românească!

✍ Prof. Univ. Dr.

VERGINIA VEDINAȘ

Printre cele cinci sute de personalități din întreaga lume, ale căror performanțe profesionale au marcat marile cuceriri la trecerea dintre milenii, iar numele le-au fost înscrise cu litere de aur în Cartea Capsulei Timpului îngropată în Catedrala Ely, din Cambridge, se numără doar una singură din România, Leni Pințea-Homeag, „actriță admirabilă, împunătoare prin ținuta statuară, prin eleganța cu totul deosebită a mersului și precizia caracterizării, dozând cu o surprinzătoare măsură gestul puternic și glasul vibrant”, după cum o aprecia valorosul critic de artă Valentin Silvestru. Fiindu-mi cunoscută o parte din monografiile ce i-au fost dedicate, precum și câteva romane publicate chiar de această Stea incontestabilă a scenei internaționale, deținătoare a Premiului UNITER pentru întreaga activitate, am vizitat-o recent acasă, în Mica Elveție din județul Brașov, prilej tocmai bun să vorbim, cât ne-a permis timpul, despre viață și teatru. M-a însoțit George Vlăicu, redactor-șef adjunct al acestei reviste.

✍ IOAN LAURENȚIU VEDINAȘ

Teatrul, fratele de cruce al omenirii, de când există ea

interviu cu celebra actriță Leni Pințea-Homeag

CRISTIANA VĂRĂȘTEANU: - *Distinsă doamnă, îmi puteți detalia, pentru început, câteva momente din copilărie până la urcarea pe scenă?*

LENI PINȚEA-HOMEAG: - M-am născut sub zodia Berbecului, în frumosul sat de pe valea ce desparte Munții Bucegi de Piatra Craiului, Moieciu de Jos, supranumit și Mica Elveție. După clasele elementare făcute în satul natal, mama, o munteancă plină de ambiții, m-a mutat în orașul plin de lumină universitară, Cluj, după care m-am întors mai aproape de casă, la Brașov. Aici, în paralel cu clasele de liceu, am urmat și **Școala Populară de Artă**, secția Folclor și Balet. De la Brașov am plecat la București, am dat examen de admitere la **Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică - I.L. Caragiale**, 60 de candidați pe un loc și am intrat la clasa maestrului Alexandru Finți. În vara anului 1963 am fost repartizată la *Teatrul de Stat* din Reșița, unde colegii și spectatori mi s-a simpatizat nu numai-mă „actrița laminată”, fiindcă eram supla și înaltă precum furnalele care dominau atmosfera aceluia oraș industrial. Pentru că din 1965 și până la ultima replică rostită pe scândură să fiu angajată **Teatrului Național** din Craiova.

C.V.: - *Un parcurs frumos, cu care s-ar mândri orice artist...*
L.P.-H.: - Paradoxal, cei 50 de ani de teatru și de cinematografie, nu i-am trăit numai pe roze. An de an am realizat duritatea acestei meserii care, privită din afară, pare un lux fără umbre. Tot drumul meu în teatru l-am asemuit mereu cu un meci de rugby, da, sportul cel mai dur. Deși ai balonul strâns la piept și câmpul liber în fața ta spre a puncta, te trezești împiedicat, tras de haine, zgâriat și chiar cu o „grămadă” deasupra ta. Când totuși ai învins, iar lumea te crede fericitul pământului, te trezești că ai oboseit, începi să simți că ai ficat, sistem nervos și începi tratamente medicale, iar spre stupefarea tuturor reiei lupta!

C.V.: - *Care au fost primele roluri jucate, vi le mai amintiți?*

L.P.-H.: - Cum să nu? Îmi sunt foarte vii, de parcă le-aș mai fi jucat săptămăna trecută! Am debutat la Reșița, normal, în rolul Yvonne, din piesa „Ancheta” de Alexandru Voitin, în regia lui Petre Sava Băleanu. Au urmat rolurile *Verona*, din „Zizi” și formula ei de viață” de Sidonia Drăgușanu, a cărei direcție de scenă a fost asigurată de Eugen Vancea, respectiv *Silvia* din „Doi tineri la Verona” de William Shakespeare, în regia lui Vlad Mugur. Roluri palpitante, trăite la intensitate maximă. Țineam ca fiecare din ele să fie viabil, credibil, să plăcă și, firește, să atragă spectatori la teatru. Au rămas roluri pe care le înserui mândră în palmaresul meu artistic și, deopotrivă, sentimental.

C.V.: - *Iar la Naționalul din Craiova?*

L.P.-H.: - Aici am fost chiar în prima stațiune *Magdalena*, din piesa „Șeful sectorului suflute” de Alexandru Mirodan, în regia Georgei Tomescu, *Cleia*, din „Esop” de Figuiere-do, *Laura*, din piesa „Aurul frumoasei curtezană” de Marin Drzici, în regia aceleiași Georgei Tomescu, și *Alta*, din „Act venețian”, de Camil Petrescu. Până când am fost forțată să mă pensioneiez, după o jumătate de secol trăită pe șaptezeci și două de scene, dintre cele mai înalte din lume, eram distribuită anual în medie în trei roluri, exclusiv principale, complexe și de protagonistă. Îmi împărțeam timpul între scenă și platourile de filmare, fiindcă am jucat și în multe filme artistice, tot în astfel de roluri.

Revin la o idee amintită mai sus. Totdeauna, indiferent de rol sau de locația unde jucam, în țară sau peste hotare, acordam o atenție deosebită repetițiilor, ca și cum le-am fi făcut cu spectatori în sală. Mă trezeam în miez de noapte rostind replici din spectacolul în pregătire. Uite, George zâmbește și confirmă ceea ce spun că și lui, ca amator al unei trupe de teatru, poate i se întâmplă la fel! Mă simt obligată să reafirm că se înșală amarnic persoanele care cred că actorii „se distrează pe scenă”, că trăiesc din flori și aplauze. Actorul care-și asumă cu firească responsabilitate menirea, actorul care-i respectă pe spectatori, respectându-se astfel pe sine, este un rob al propriei meserii. Profesia sa este una trudnică, de sacrificiu până la epuizare. Să recunoaștem, totuși, că nimic nu este epuizant, dacă profesia aleasă este egală cu pasiunea. Devine provocatoare și pasionantă.

C.V.: - *O adevărată profesie de credință, pe care o exprimați atât de plastic după o experiență de viață artistică foarte îndelungată! Îmi spuneți mai devreme, până să începeți înregistrarea, că pe lângă teatru propriu-zis ați mai jucat timp de opt ani într-un... vis. Despre ce este vorba?*

L.P.-H.: - Când mi-aduc aminte...! Da, parcă a fost un vis! Încă din primii ani ai debutului meu la Craiova mă obseda visul de a juca un spectacol structurat exclusiv din poezii de dragoste antologice, din literatura română și universală. Din această obsesie am realizat recitalul *Mai departe de vis*, despre care pot mărturisii că a constituit o foarte riscantă „probă de foc”, pe care am avut temeritatea să mi-o asum și pe care, după comentariile stărnite, am trecut-o cu succes, ceea ce mi-a dat o multumire sufletească și o bucurie de neuitat. Iată ce scrie aici, de exemplu, Dan Lupescu: „*Mai departe de vis* nu este (...) un recital de versuri, ci o complexă și impresionantă reprezentație teatrală - cu atât mai dificil de realizat, cu cât «distribuția» cuprinde un singur interpret, care este și autorul ideii spectacolului, al selecției versurilor și scenariului”.

C.V.: - *În conștiința publică, de pe toate meridianele lumii, ați fost decenii la rând și veți fi încă multe de acum înainte foarte cunoscută, admirată și apreciată la superlativ, pentru succesele triumfale pe care le-ați avut cu spectacolul Phaedra, o extraordinară adaptare după Euripide și Seneca făcută de Silviu Purcărete, care a semnat și regia. Știu că în turneele internaționale pe care l-ați parcurs în zece ani, această piesă a fost jucată de peste o sută de ori, pe lângă alte zeci de roluri și peste tot cu casele închise. Dacă s-ar aduna în volume toate cronicile din presa de pretutindeni, în care prestația v-a fost elogiată de valoroși critici de artă dramatică, și nu numai, s-ar umple câteva rafturi de bibliotecă. Sunteți considerată una dintre cele mai mari actrițe tragediene din toate timpurile. Ce-mi puteți spune despre acest rol?*

L.P.-H.: - Înainte de *Phaedra*, am interpretat rolul *Muma*, din spectacolul „Greul pământului”, de Valeriu Anania, regizat de Cristian Hadji-Culea. Pot afirma că *Muma* a fost mama *Phaedrei*. În acei ani de până în 1989, cumplitul monolog al *Mumei* zguduia sufletele spectatorilor. Aplauzele lor timorate nu se mai sfârșeau. Știam cu toții atunci, și eu în primul rând, cine era scorpia. Consemna în Jurnalul Adrian Dohotaru după o reprezentare: „(...) Leni Pințea-Homeag, o actriță din stirpea marilor noastre tragediene, cu și nevoia de iluzii a milioane de oameni. El contopește sufletele spectatorilor în tragedia și comul vieții, în seară, într-o seară magică, o seară care, nu bănuiam

✍ CRISTIANA VĂRĂȘTEANU

atunci, era programată în destinul meu artistic. *Phaedra* a fost semnul că Bunul Dumnezeu mi-a deschis un nou drum în teatru și în viață. A fost rolul meu de căpătâi, care mi-a adus cele mai mari satisfacții ca actriță tragediană. După premiera vinează a *Phaedrei*, Koschka Hetzer, redactor la televiziunea austriacă declară: „Silviu Purcărete este un regizor foarte mare, un regizor puternic, cu o viziune puternică. Actorii români sunt mai mari decât actorii noștri. Sunt mult mai puternici și viziunile lor sunt mult mai originale și aduc un aer de prospețime binefăcătoare”. La rândul său, după o altă reprezentație, temutul critic teatral Michael Billington consemna că „Supunându-se Afroditei, *Phaedra* se condamnă atât pe sine, cât și pe ful vitreg. (...) *Phaedra*, voluptuoasă, creată de Leni Pințea-Homeag este adusă în scenă năvalnic de cor, pe un pat imens alb, ca o regină de film hollywoodian, își plimbă buzele cu lascivitate pe spada lui Hippolytus, iar în final moare introducându-și-o în uter. Este cea mai șocantă scenă, pe care nu am mai văzut-o de la Locasta, jucată de Irene Worth, din versiunea de spectacol a lui Peter Brook, după Oedip al lui Seneca”. Mai amintesc și de Michael Coveney, care aprecia că „Uluitoarea Leni Pințea-Homeag, interpretând-o pe *Phaedra*, ne oferă o esență a contopirii unei Maria Callas cu Katina Paxinou”. Iar Edda Illyes din Ungaria sublinia, printre altele, „(...) figura maiestuoasă a doamnei Leni Pințea-Homeag, cu trăirea intensă a celor mai mistuitoare pasiuni, prin gest, glas și intonație, a realizat o eroină cutremurătoare, cu mijloacele proprii unei tragediene de mare talie”. Remarcabilul om de teatru George Banu m-a definit ca fiind drept „capul unei serii ilustre a starurilor moderne: Garbo, Dietrich, Monroe...”.

C.V.: - *În afară de Phaedra, ce altceva cu totul înedit v-a marcat viața, în general, până acum?*

L.P.-H.: - Momentul când am sărutat Sfântul Mormânt! Atunci am rămas nemiscată, cu respirația tăiată, ca nu cumva să destram această clipă înăltătoare. Clipa aceasta este unică, nu se poate atinge nimeni de ea, am închis-o în sufletul meu, să mă asigur de ea. Clipă de Nemurire!

C.V.: - *După dumneavoastră, în esență, ce este Teatrul?*

L.P.-H.: - Teatrul = școala vieții, oglinda lumii, templu al moralității, al luminării, o necesitate sufletească și spirituală, în care lumea găsește alinare și dobândește știința de a supraviețui. Teatrul hrănește visurile, dar și nevoia de iluzii a milioane de oameni. El contopește sufletele spectatorilor în tragedia și comul vieții, în seară, într-o seară magică, o seară care, nu bănuiam

Teatrul, fratele de cruce al omenirii, de când există ea!

C.V.: - *Cum a fost după cinci decenii neîntrerupte de teatru, ce-ați simțit în momentul pensionării?*

L.P.-H.: - Aici este o poveste lungă, de care nu-mi place să vorbesc. Vine o clipă când cineva, în loc de o virgulă, îți pune punct carierei. Câtă înțelepciune în zicala „gloria e groapa meseriei”! Pur și simplu, când am ajuns la deplina stăpânire a mijloacelor meseriei, în plină maturitate a posibilităților mele artistice, am fost anunțată de directorul teatrului că nu mai sunt solicitată pe scenă. Atunci am privit un copac plin de răni... El tace și suportă. Așteaptă să treacă timpul și se vindecă. N-am avut această răbdare și, nevrând să capitulez, m-am avântat să dau viață unui vis: să construiesc o biserică în satul natal. Singură, că soțul meu, medicul Ion Homeag, plecase de mai mulți ani în Eternitate. Singură, doar cu drama mea: lipsa copiilor. Este una dintre cele mai mari drame ale unei familii ce-și dorește, din tot sufletul, această împlinire a vieții! Așa mi-am preluat controlul asupra propriei mele vieți. Dacă în Teatru am construit o biserică spirituală, aici, în curtea casei mele am construit fizic biserica pe care o vedeți, închinată Sfinților Împărați întocmai cu Apostolii, Constantin și Maica sa Elena. Între timp a devenit schit. M-am întors în „*Magnifica singurătate*”, cum se subintitulează o monografie ce mi-a fost dedicată de Dan Lupescu, la Moieciu, precum Scarlet O'Hara la Tara, pentru a-și reface energia din pământul lutos roșiat. Tot dintr-un pământ lutos, dar de culoare galbenă, mi-am refăcut și eu energia cu care, nu am ctitorit o biserică, ci am trăit-o! Aici, pe pământul părinților mei, Nicolae și Maria Pințea, am găsit locul grîjilor, al răspunderii, al înțelepciunii, al zidirii, al înălțării, un loc al speranței, magic, fără directori!

C.V.: - *Din păcate, ceasul nu ne mai permite acum continuarea acestei discuții foarte interesante. Plecăm de aici mult mai bogați sufletește, spiritual, dar vă acceptăm rugămintea și promitem să revenim cât de curând posibil. În încheiere dorim să adresăm un fel de mesaj cititorilor „Cronicii Timpului”?*

L.P.-H.: - Cu toții să conștientizăm că Bunul Dumnezeu ne-a înzestrat cu multă răbdare, cu știința de a îndura suferințele, durerile și de a nu exploda imprudent, orb, impulsiv. Poate că vina nu o poartă nimeni. Lucrurile se întâmplă în astral, iar apoi le prelăum noi și le trăim. Când întâmplarea e dramatică, îți declanșează o liniște ciudată. Parcă așteptai să se întâmple așa și acum te-ai liniștit. Mergi înainte. Pui un picior înaintea celui alt, oriunde te va duce viața!

POEME PENTRU ROZMARIN... ÎN SINGURĂTATE

versuri de Corina Vlad Diaconescu

Gândul iubirii

te-am iubit în gând, toamna,
cu frunzele ei roșii ca buzele tale.
te-am iubit în gând, iarna,
visând cu ochii deschiși la gura sobei.
te-am iubit în zorii primăverii,
fără cuvinte multe,
doar mângâieri tăcute.
ne-am iubit apoi în gând și vara...
te-aș ține lângă mine
dar tu vrei libertate.
nu vrei să fii o navă
ce ancora o leagă strâns de mal.
tu vrei să te simți liber,
să vii, să pleci, să vii iar.
nu-ți cer nimic, nu-nțreb nimic,
nici promisiuni, nici jurăminte.
doar gesturi tandre și iubire.
mă-nțreb în gând,
te mai gândești la mine?...

Mai lasă-mă

mai lasă-mă o clipă
să mă gândesc la tine
cât timp cade o stea.
așa îmi este bine.
mai lasă-mă o oră
să-ți simt obrazul fin,
cât timp, un fulg de nea
plutește-n aer, cade lin.
mai lasă-mă o zi
în brațe să te strâng.
să fiu numai cu tine,
tristețea să-mi înving.
mai lasă-mă o viață
să stau la pieptul tău.
aici mă simt eu bine.
rămâi, iubitul meu!
mai lasă-mă un vis
ce nu se mai termină.
să mă trezesc nu vreau.
hai, ține-mă de mână!

Final

poate nici nu ai existat!
nici ochi albaștri,
nici Rozmarin.
doar orhideele-au rămas
și bobocii lor... ce vin.

poate n-a fost decât un vis.
un vis de viață și iubire.
nici nu mi-ai spus „s-a terminat”
și ai plecat fără o privire.

de aceea mă întreb mereu
ai fost vis, sau realitate?
plânge singur sufletul meu,
tu nici nu știi, ești prea departe!

Timpul lui Caragiale și „Timpul”

Timpul lui I. L. Caragiale este actual. Iată ce scria în anul 1900: „Și câte adevăruri ar trebui spuse la noi! Și câte păreri adevărate stau închise de frică în atâtea oale de os! Și ce e mai trist, nu ne băntuie numai frica de a ne spune părerea, ci și frica de a asculta, exprimată cu îndrăzneală de către altcineva, părerea noastră proprie... Tremurăm ca nu cumva glasul celui altcineva să pară a fi al nostru; ne îngrozim să nu trădăm cumva, printr-o clipire de ochi fără voie, prin cea mai neînsemnată mișcare reflexă, prin chiar mutismul nostru, că aceea ce s-aude un moment așa de rar este gândirea noastră de toate zilele, adâncă noastră convingere de multă vreme. Treceam pe lângă absurditate și nu ridicăm măcar o sprânceană revoltată; auzim neghiobia și nu zbârcim măcar dintr-o nară degustată; vedem impostura și ticăloșia, și zâmbim frumos, ca la înfățișarea celor mai bune cunoștințe.”

Chemat de Eminescu să colaboreze la ziarul „Timpul”, după unii autori la sfârșitul anului 1877, odată cu publicarea în acest ziar a basmului orientat „Lungul nasului” și a parodiei în versuri „Stelele cu coadă”, iar după alții în februarie 1878, I. L. Caragiale își afirmă calitățile de „adevărat mare maestru în ale citirii”. Până la sosirea sa la „Timpul”, conform mărturiilor contemporanilor, înainte de a fi date la tipar, articolele scrise de Eminescu erau citite de Slavici, iar cele scrise de Slavici erau citite de Eminescu. Dar atunci când Caragiale a ajuns redactor la „Timpul”, metoda de lucru s-a schimbat în sensul că, atât articolele scrise de Ioan Slavici cât și cele scrise de Mihai Eminescu și chiar de însuși Caragiale, erau citite de acesta în întregime, pentru a-și face o impresie generală, pentru ca mai apoi, să discute între ei, căutând să înțeleagă firul ascuns în miezul fiecărui articol. Acel fir îi ajuta să pătrundă „din politică în economia națională, în etică și-n estetică, în scrutarea firii particulare a poporului român, a istoriei lui și a stărilor în care se afla țara.” Discuțiile aprinse și variate se prelungeau atât de mult, încât atunci când băiatul de la zețarie so-

licita manuscrisul, cei trei (Eminescu, Slavici și Caragiale) se simțeau tulburați de prezența lui și, de multe ori, îl luau la goană, continuând cu cea de-a doua citire și cu discuții „pe amănunte, frază cu frază, propozițiune cu propozițiune, vorbă cu vorbă.”

Cât au lucrat la „Timpul”, Caragiale și Eminescu, acești doi mari publiciști, au reușit să ridice la „un nivel egal de autoritate registrul cult și registrul popular al gazetei”, ei completându-se reciproc, articolele patetice ale unuia alternând cu „câte un articol vesel”, însuși Caragiale menționând: „cu cât dumnealor ne asupresc mai mult la socoteală, cu atât noi facem mai mult haz”.

De multe ori, Eminescu lăsa câte un articol început de el să fie continuat de Caragiale cu ce credea de cuviință, știindu-l inventiv și cu idei pline de subînțelesuri. De aceea, unii critici au atribuit paternitatea editorialelor când unuia, când altuia, dar marea lor majoritate erau scrise de Mihai Eminescu. Așa, de exemplu, notița „Teatrul Național”, publicată în „Timpul” din 13 apr. 1878, prin care își apăra drepturile de autor privind traducerea lucrării „Roma învinsă” și reprezentarea ei pe scenă, dar și editorialul „București, 17/19 dec. 1879 [La fiecare act]”, publicat în „Timpul” din 18 dec. 1879 sunt atribuite, în întregime, lui Caragiale, mai

ELENA CĂPĂȚÎNA

ales că a fost o perioadă în care Eminescu lipsise.

În multe dintre articolele lui, teoretice, Caragiale încercase să definească ideologiile adverse ale liberalismului și ale conservatorilor însă, „fără a avea pregătirea și mijloacele dialecticii de idei”, acestea au fost mai puțin reușite. El era înzestrat pentru „polemica personală”, reușind să releveze contradicțiile în atitudini ale unor fruntași liberali sau conservatori, articolele lui distingându-se prin „critica micii burghezii orășenești” și prin structura discursului critic, care ne duce cu gândul spre „Momente”. Această înzestrare a lui a influențat și publicistica lui Eminescu, mărturie fiind scrisoarea adresată de poet tatălui, în 18 martie 1881, în care prezenta gazetăria ca „negustorie de gogoși și brașoave”.

Informațiile sunt contradictorii în ceea ce privește perioada cât I. L. Caragiale a fost redactor la „Timpul”, întrucât Slavici susține că ar fi fost „redactor numai câteva luni”, dar există și alte documente care atestă faptul că a colaborat până în luna iulie 1881 și că plecarea sa de la „Timpul” „a fost silită”.

În perioada 1880 – 1881, Caragiale a publicat pamflete, reportaje parlamentare, note de presă externă și variată. Micile lui reportaje parlamentare, deosebit de spirituale, publicate în ziarul „Timpul”, ca editoriale în nr. 10 din 15/27 ianuarie 1881, nr. 19 din 25 ianuarie/6 februarie 1881, nr. 21 din 28 ianuarie/9 februarie 1881, nr. 32 din 12/24 februarie 1881, ne trezesc la realitate, de parcă timpul stă pe loc și reportajele parlamentare de azi ar putea fi „copy-paste” după reportajele lui Caragiale, schimbând „pe ici pe colo” doar numele personajelor, aleșii poporului.

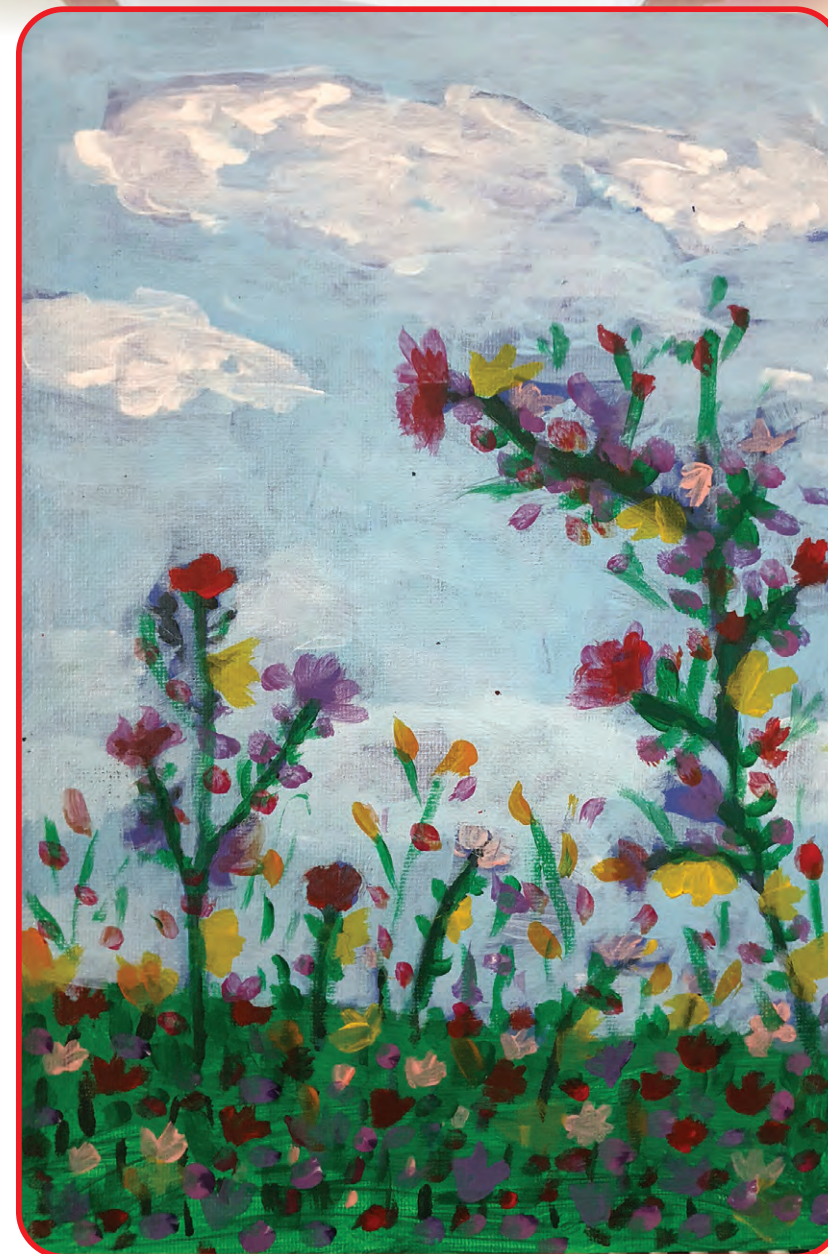
Alături de Eminescu și Slavici, I. L. Caragiale a fost în slujba „dreptului la existență națională a poporului român”.

Mia Răileanu

COJOCARU VERGIL-COVER

O tânără, dar matură personalitate, frumoasă, dar modestă, delicată, dar puternică, **Mia Răileanu**, familiarizată încă din copilărie cu o varietate de mijloacele de expresie, are plăcerea de a se afișa cromatic, compozițional și desen publicului iubitor de artă și frumusețe. Pasiunea de a picta o ajută să construiască un desen ferm, însă accentul emoțional este dat întotdeauna, în toate lucrările sale plastice, de o componentă cromatică înăscută pentru marea bucurie a părinților, prietenilor, cunoștințelor. Așa de mult mi-a lăudat-o colegul meu George Vlaicu, redactor șef adjunct al publicației „Cronica Timpului” a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, vorbindu-mi chiar de culorile folosite roșu, albastru, galben într-o sinteză provocatoare lăsând sentimentul faptului viu. Gândind la împlinirea unei viitoare artiste plastice în artă, încă de timpuriu, Răileanu Mia încearcă să își croiască propriul destin. Numele Mia Răileanu este deja o comunicare artistică. În felul ei de a picta și a desena nativ, mulți oameni și-au descoperit vocația, au descoperit arta. Nu este nevoie să mărturisesc încărcătura emoțională a subsemnatului, Cojocarul Vergil COVER - pictor - descoperind o viitoare artistă plastică în personalitatea Miei Răileanu, fapt care m-a determinat să-i fac această prezentare artistică în „Cronica Timpului” la rubrica tableta de suflet, unde, afișând portretul foto și tablouri realizate, publicul va aprecia apariția unei noi constelații, în marea nebuloasă a artei plastice amintindu-i tinerei artiste că o viață nu este numai un „pat de trandafir”, ci este un întortocheat drum, ecran artistic gol, pe care fiecare om de geniu, talentat, își poate proiecta imaginea.

Victor Buzatu

Opera de artă este cea creație artistică spirituală, care îți taie respirația și te eliberează de toate suferințele din suflet și din corp

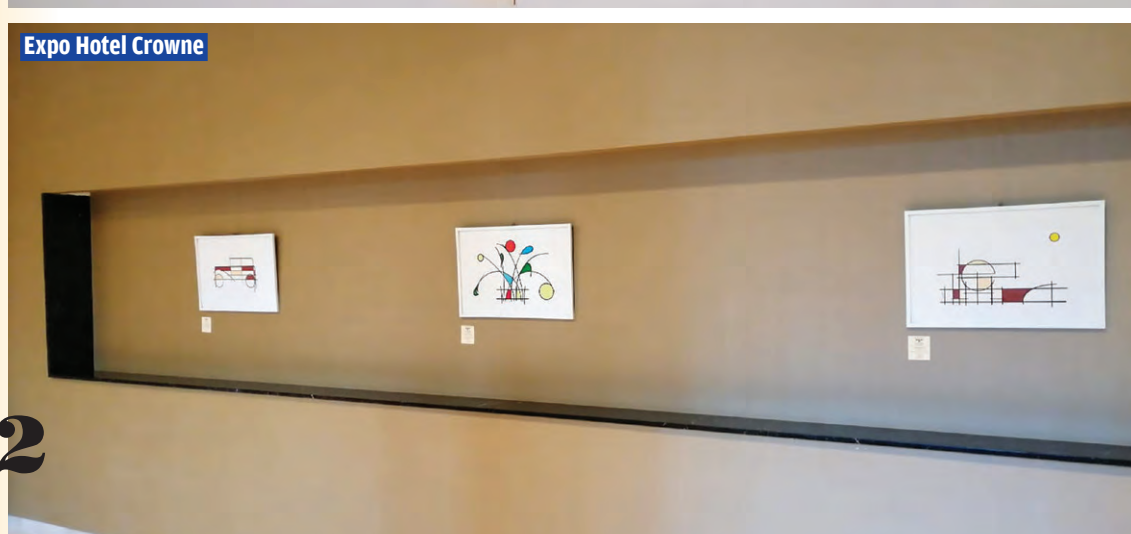
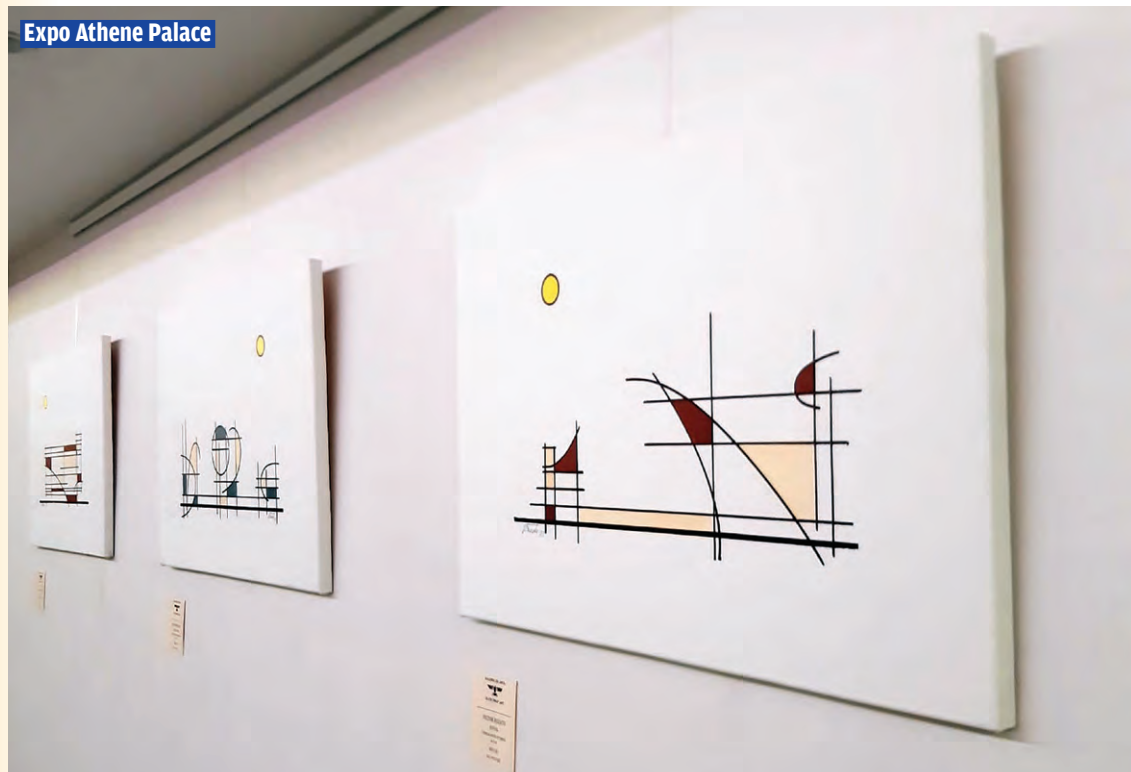
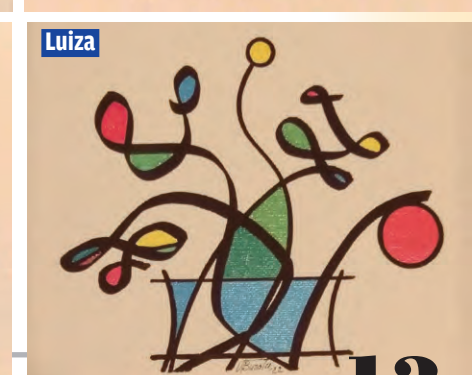
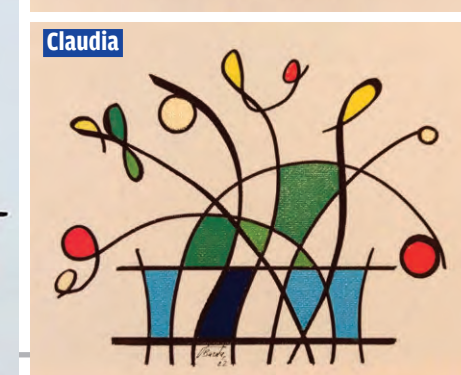
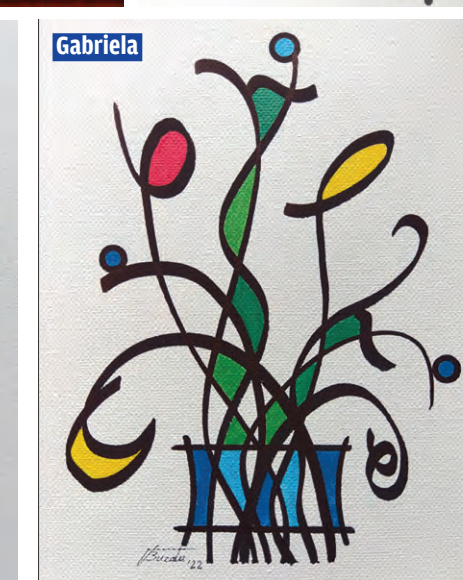
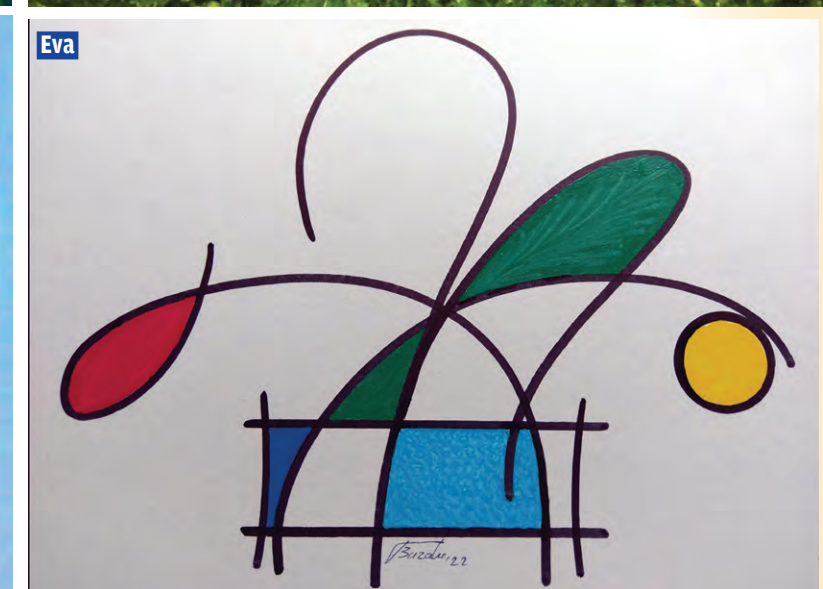
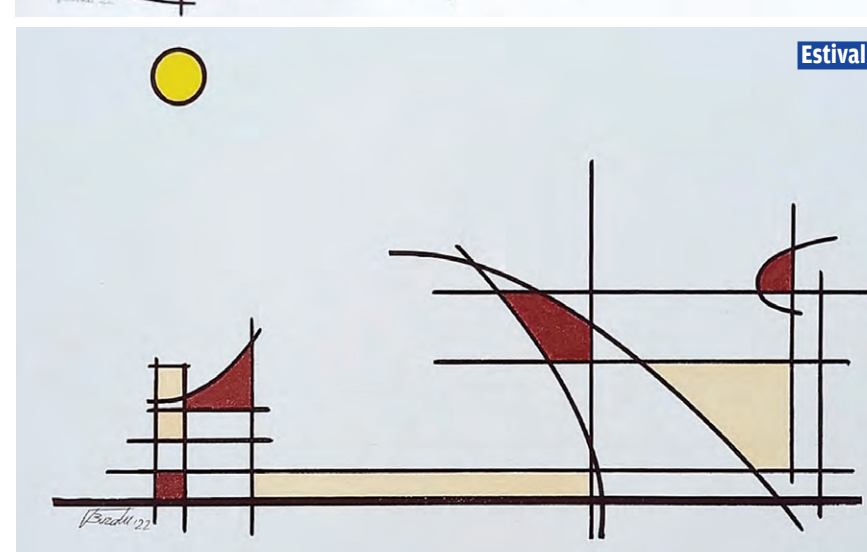
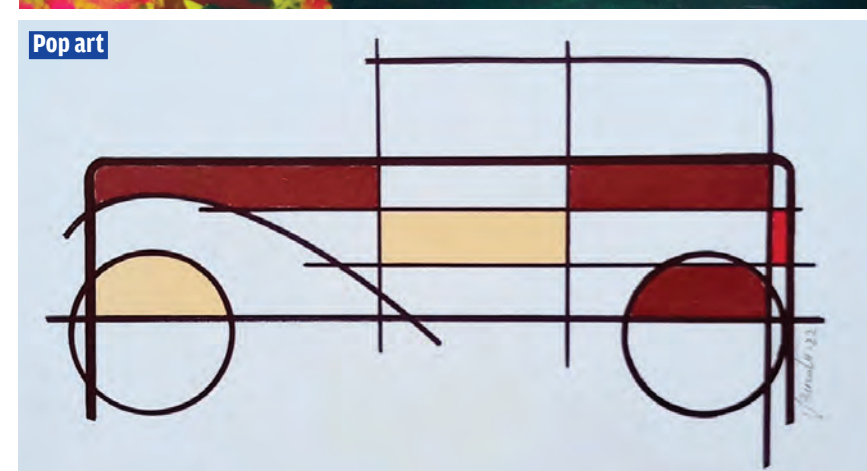
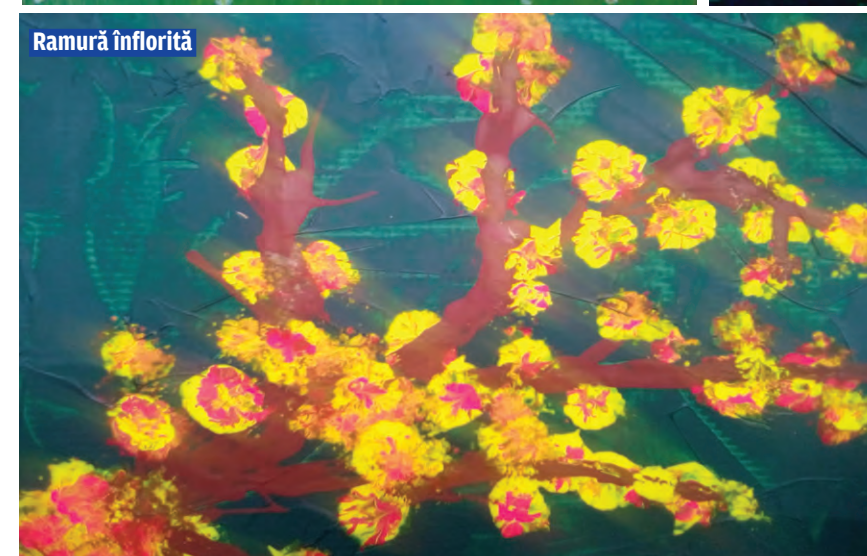
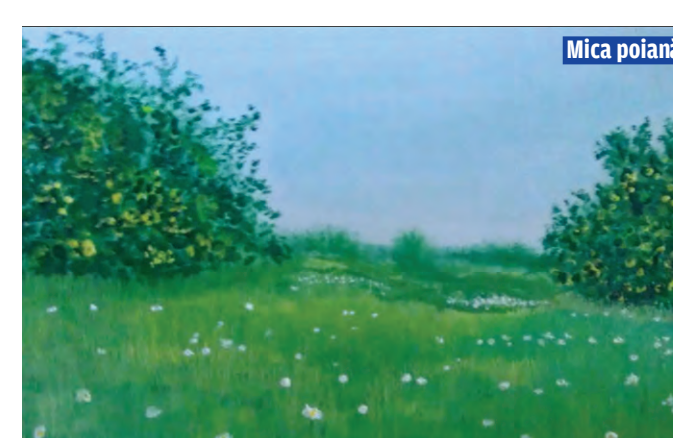
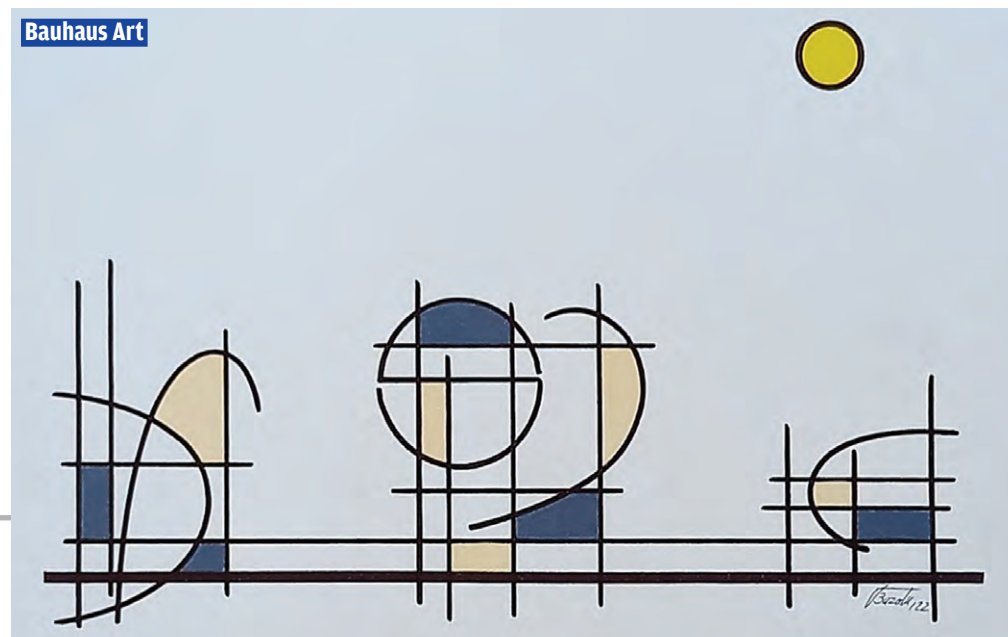
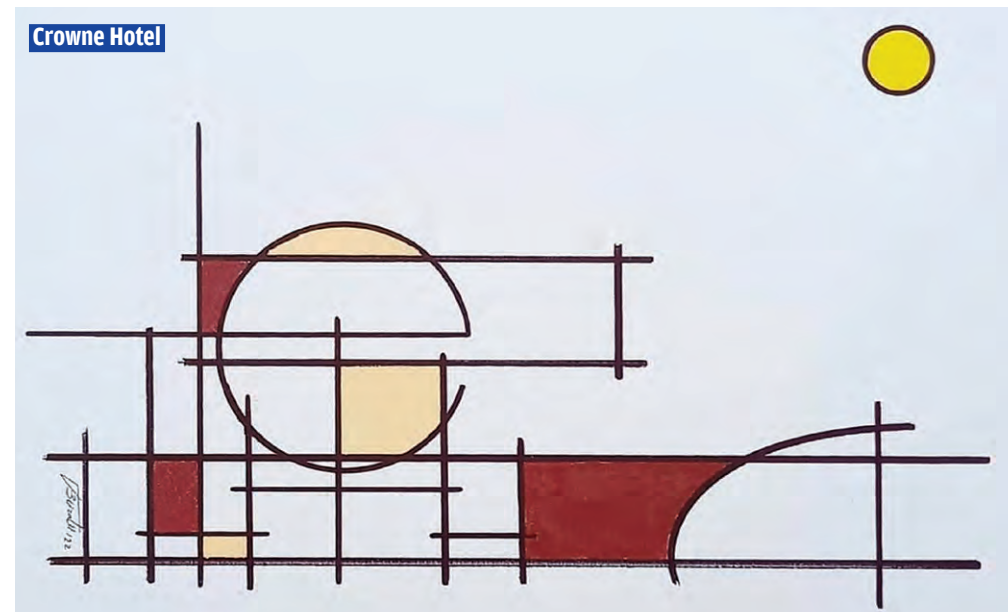
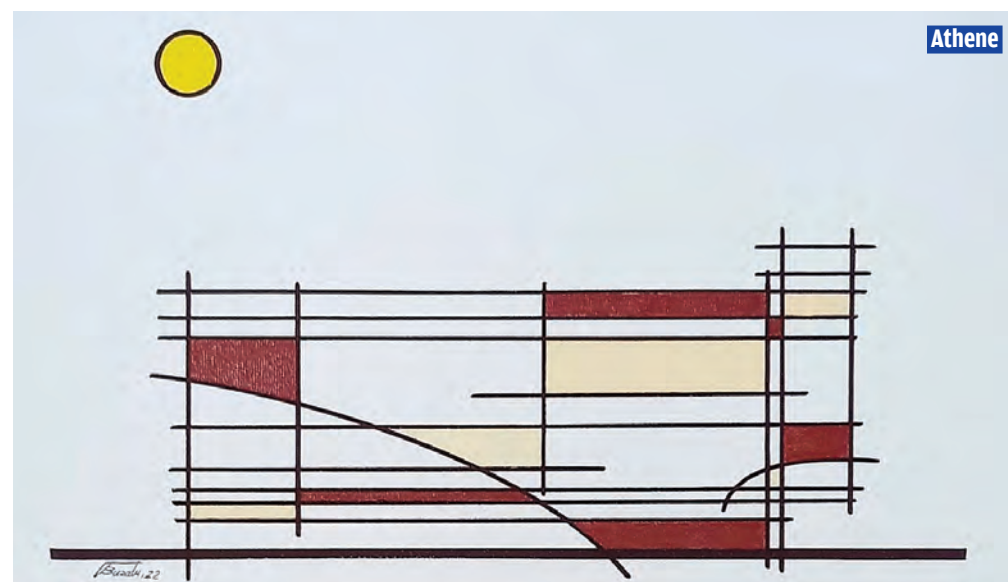
COJOCARU VERGIL-COVER

Motto:
„Un tablou pictat, o poezie, un roman sau orice operă de artă, care place și mobilizează mulțimea într-un mulțumirea spirituală, constituie locul, spațiul și libertatea existenței artistului creator, în care se simte bine, în numeroasele și în cele mai triste momente ale singurătății sale. (Cover)“

Recent am făcut cunoștință cu un fost premiat la desen, încă din clasa a cincea, **Victor Buzatu**, astăzi în vârstă de șaiszeci de ani. Mi s-a destăinuit, cu mândră aducere aminte, că în clasa a cincea, la un concurs internațional de desen din India (Concursul Nehru) a obținut medalia de argint. Domnia sa, cu tristă aducere aminte, plângea cu lacrimi de fericire în ochi, mi-a spus că putea să își aleagă o profesie în artă, dar, a preferat una prozaică. Ca pensionar, când cu toții ne apropiem de „minte copilăriei” domnul Victor Buzatu, aducându-și aminte de victoria de la Nehru, transformându-și darul artistic în

har plastic a dat frâu liber gândirii sale creatoare, compozițional, desen culoare, culoare, pe pânză, carton, hârtie și a obținut, ceea ce prin bunăvoința domniei sale, subsemnatul pictor Cojocaru Vergil - COVER mi-am permis să le public în publicația „Cronica Timpului” a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România. Am scris împreună cu reproducere ale tablourilor domniei sale să fie pentru toți care se apropie de drumul în care și soarele coboară către asfințit, să devină un o răsărit. Reproductorile publicate precum și datele autobiografice se constituie „bucăți de adevăr” care stăpânește în sufletul tuturor oamenilor. Formulările remarcabile să fie pentru oameni cu inteligența deosebită, amplă, curată și chiar strălucitoare, alături cu frumusețea lucrărilor plastice un grandios bun bilanț artistic, al minții creatoare care acționează cu inteligență și preocupările tuturor.

P.S.- „Bătrânețea, nu există, ea este o acumulare de mai multe și mai multe tinereți”
Sfârșit- Pentru copilul premiant cu medalia de argint, ajuns pensionar, este valabilă o înțeleaptă vorbă din gândirea lui Jean Jacques Rousseau: „*Tineretea e timpul de a învăța înțelepciunea, bătrânețea este timpul de a aplica*”. Pentru Victor Buzatu: „Zis și făcut!”.

Motto:
„Femeia este continuitatea speciei umane prin iubire, dăruire, abnegație. Bărbatul este de-a invenția abjectivă, epitet și expresii, care mai de care mai la nivelul calităților, jumătății noastre” – greșită exprimare, ea este totul.” (Cover)

Femeia este iubire, protecție, activitate, confort, trimisă de către „puterea divină” pe pământ, prima și cea din urmă, onorată și sau de moravuri

ușoare, sfântă și disprețuită, soție și fecioară. Femeia este simbol. Ea este rușinea și curajul, războiul și pacea (pacea pe pământ și război sub plapumă). Bogată și săracă, ea este iubită și ocrotită deopotrivă. Este numai pace, dar războiul a venit din pricina ei. Fiecare femeie este judecată și totodată achitată. Ea este blândă mamă și frumoasă fiică. Numele femeie este pasiunea trăită și tradiția tuturor cerințelor religioase. Rădăcina păcatului derivă din femeie, pentru că reprezintă dorința neînfrănată în aparență exterioră cu autocontrolul interior ce există cuprins înăuntrul trupului femeii. Femeia îi știe doar pe cei dintâi, dar cei ce au urmat după o cunoșc și o în minte. E lacrimi de bucurie și cuvinte de ură și răzbumare.

Așa frânturi de cuvinte și idei am reținut din discuția a doi tineri cărora le crescuseră tuii în barbă. Răsfoiau o carte foarte groasă cu coperti îngălbenite din vremea

Tablea de suflet

Femeia o viață... trecut, prezent, viitor

A nu se uita:

Cu nedumerire și aflat în declin, Torquato Tasso a scris:
„Nu-i știi femeii firea: fuge, însă fugind, dorește s-o ajungi; nu vrea să-i spui de ce și nevoind dorește ca să îi furi. Luptă, însă luptând, dorește să câștige.

o mișcătoare dorință, întărită de suflutele bărbatilor și femeilor de-a lungul vremii și pentru toate generațiile trecute sau prezente și multe care vor veni după ce eu și noi nu vom mai fi. Deși tineri, foarte „cruzi”, pârghiți, către coacerea maturității, aceste forme ale divinității mi-au insuflat curaj, putere și grația exprimării prin scris, în a descătușa sufletul spre a arăta poteca „bătătorită” de când există lumea cu adevărurile fundamentale ale existenței umane. Ținându-mi capul în căușul palmelor, am urmărit discuția lor fără formă, noțiuni și adevăruri aruncate la întâmplare. Cu sau fără logică, vorbele lor au întărit în judecata mea ulterioară despre femeie imaginea tulburătoare a unor voci care mi-au îmbelșugat sufletul sărăcit de ani cu focul și căldura primelor iubiri adolescente, când simțindu-ne pârjoliți de singurătate vedeam în relațiile de prietenie cu fetele, colege de facultate sau simple cunoștințe o frumoasă strălucire devină, din păcate trecătoare din cauza neînțelegerilor din ambele părți. Preocupat de vorbele celor doi tineri am ajuns acasă, unde, înăuntrul am constatat că nu mai există tavan alb către cerul de deasupra. Soția mea, aleasa inimii mele, formă de divinitate aleasă de către divin pentru subsemnatul și copiii mei împlinea tot ce este necesar într-o familie: mâncare, curățenie, ambianță. În încăperea aerul era încărcat cu parfum de flori, creând o minunată atmosferă. Totul era dorință și emoție.

De reținut: - Cei doi tineri, în discuția lor despre femeie, au redus în sufletul meu „frumusețea forței

neiertătoare a timpului. Am apreciat preocupările tinerilor, care văd că femeia este viață. Rămăs singur pe o bancă din Cismigiu, cu gândul la tot ce auzisem – „frânturi filosofice” din gura a doi tineri, am scormonit în adâncul gândirii mele de 85 de ani: femeia este formă frumoasă și promițătoare, carne roditoare, plăcere, muncă, iubire, curățenie, protecție, confort, sacrificiu... inteligentă... totul... prezent, trecut și viitor. Între inumană „intrigă” și pățimașă „iubire”, discuția înstrănată dintre cei doi tineri cu care soarta m-a așezat pe aceeași bancă, cu spatele lor către spatele meu, monolog, sfânt rol într-o piesă de teatru sau simplu dialog cu viața, am „descoperit”

„O femeie rămâne puternică și cunoscută prin iubirea urmașilor: copii, nepoți, strănepoți, iar urmașii sunt tari și civilizați prin înțelepciunea mamelor”.

Cover

Calitățile unei femei depășesc cu mult defectele. Cred că femeia este un Avatar, o încarnare divină a unui zeu sau a altei ființe superioare, nicidecum o ciosvartă dintr-o coastă a lui Adam.

Viața omului, îmi spunea bunica, în vremuri de tristețe și supărare: „Este ca o sfoară de cânepă, cu care se măsoară timpul și faptele bune, fără noduri pe ea”. Atunci plângeam și mai tare, închipuindu-mi că viața mea este o simplă sfoară de cânepă fără semne de măsură. Nu știam la vârsta aceea că viața poate fi frumoasă sau urâtă. Eu închipuiam numai ca pe un ghem de sfoară de cânepă, care cu fiecare zi se desăfoară.

Norocul sforii vieții mele a fost ziua în care familia Cojocaru - Nicolae și Maria - mă lua la București din satul meu natal, m-au crescut, m-au educat și m-au înfiat, devenind fiul lor, iar ei părinții mei.

P.S. Doresc tuturor cititorilor să aibă pe sfoara vieții numai noduri de bucurie, mulțumire facere de bine realizări etc.

COJOCARU VERGIL-COVER

vieții, pe care divinitatea a plasat-o în natura umană sub toate aspectele ei: bune, rele, ciălitore, iubitoare răzbunătoare, ce inspiră pe artist, poet, muzician. Ea, femeia, este un depozit nesfârșit de imagini și simboluri, inspiră înobilează, sfințește locul. Poate că părțile celor doi tineri despre femeie nu sunt plăcute, dar e necesar să fie știute.

Femeie, Avatar, trup sau suflet? Femeia capătă formă de conștiință lucidă și tot satisfăcătoare. Dacă există spiritele care mijlocează între ființele umane și Dumnezeu, numai Dumnezeu știe!

La împlinirea a 100 de ani fără 16, probabil aș fi murit demult dacă zeci de colege în ale artelor plastice nu mi-ar fi trimis, prin publicația „Cronica Timpului” a Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, felicitări și aprecieri scrise, flori cromatice și verbale. Cum numai de morți se vorbește frumos... e de bine.

Viața ar fi o operație de magie practică cu parfumul lemnului de cedru și culoarea albastră de zahăr într-un câmp de îngeri strălucitori, unde bărbatul e pace, iar femeia este putere. Nu cred că aceste două calități, pace și putere, sunt o confuzie de gândire, ci doar recunoaștere a necesității echilibrului social. Femeia este mai în putere, are tărie, forță și inteligență, e o creatură sacră, o inteligență radicală, luptătoare, rezistentă, muncitoare, hotărâtă, strălucitor de armonioasă și frumusețe astrologică.

Concertul Orchestrei Inginerilor

By Roza Zah

Cu ceva timp în urmă, într-o duminică, Orchestra Inginerilor „Petr Ghenghea” a susținut la Ateneul Român din București un concert simfonie omagial, închinat unui inginer și manager de excepție, **Aristide Caranda** (21.08.1931-23.01.2022).

În deschiderea evenimentului, dl. prof. dr. ing. **Mihai Mihăiță**, președintele Asociației Generale a Inginerilor din România (AGIR) a rostit o alocuțiune subliniind competența, perseverența și dăruirea continuă a absolventului Facultății de Chimie Industrială din Capitală (născut în Glogova Gorjului) la fabricarea de baterii și acumulatori electrice mai întâi în cadrul firmei de stat **ACUMULATORUL** (35 de ani) și apoi la firma privată **CARANDA BATERII** (alți 30 de ani). Cu o experiență îndelungată, obținută în perioade dificile și cu diverse caracte-

ristice ale pieței, acest manager de excepție a reușit să mențină și să dezvolte un important sector industrial care a demarat în România cu **Atelierul de montaj și reparații de acumulatori** (1899). Acesta era o filială a firmei **Accumulatorn Fabrik Aktiengesellschaft** (AFA) Berlin, companie germană fondată în 1887- pe baza tehnologiei lui Henry Tudor din care s-a născut, mai târziu, grupul VARTA.

S-a menționat și faptul că ing. **Aristide Caranda** a fost un meloman pasionat și prieten apropiat al familiilor marilor muzicieni români, **Valentin** și **Ștefan Gheorghiu**.

Programul concertului condus cu rigoare și dăruire de dirijorul **Andrei Iliescu** a cuprins următoarele:

1. Uvertura *Feeria frumoasei Melusina*, op.32-**Felix Mendelssohn**;

2. Simfonia concertantă în Mi bemol major pentru vioară și orchestră, KV 364 - **Wolfgang Amadeus Mozart**;

3. Simfonia a VII-a, în La major, op.92-**Ludwig van Beethoven**.

și cu studii muzicale de specialitate, având numeroase apariții în concerte susținute în țară și străinătate, precum și înregistrări în arhiva *Radiodifuziunii Române* și la case de discuri. Prezentă în „or-

chestra inginerilor” încă de la vârsta de 17 ani (pe când era elevă a Liceului de muzică „George Enescu” din Capitală, fiind adusă în cadrul ansamblului de către fondatorul și primul dirijor al ansamblului muzicienilor-ingineri, prof. dr. ing. **Petr Ghenghea**), care a preluat cu brio de la regretatul prof.dr. ing. **Mircea Dimitrie Cazacu**, și rolul de concert-maestru al orchestrei. Cea de a doua este lector universitar la Facultatea de interpretare muzicală a *Universității Naționale de Muzică din București*, pe care a absolvit-o în 1994. A urmat

OVIDIU ȚUȚUIANU

chestra inginerilor” încă de la vârsta de 17 ani (pe când era elevă a Liceului de muzică „George Enescu” din Capitală, fiind adusă în cadrul ansamblului de către fondatorul și primul dirijor al ansamblului muzicienilor-ingineri, prof. dr. ing. **Petr Ghenghea**), care a preluat cu brio de la regretatul prof.dr. ing. **Mircea Dimitrie Cazacu**, și rolul de concert-maestru al orchestrei. Cea de a doua este lector universitar la Facultatea de interpretare muzicală a *Universității Naționale de Muzică din București*, pe care a absolvit-o în 1994. A urmat

Orchestra inginerilor „Petr Ghenghea”

În orice Calendar creștin ortodox se precizează că la 1 septembrie este începutul anului bisericesc. Începutul anului bisericesc nu corespunde cu începutul anului civil, care este pe 1 ianuarie. După cum scriu vechile Cronici bizantine, prima zi a lunii septembrie este, după tradiție moștenită din Legea Veche, ziua în care Dumnezeu a început facerea lumii. Această zi este considerată și ziua în care Mântuitorul Iisus Hristos și-a început misiunea publică, atunci când a intrat în sinagogă și a citit cuvintele proorocului Isaia care profeteau despre El. În calendarul creștin al Bisericii, începutul anului nou bisericesc a fost instituit la Sinodul I Ecumenic de la Niceea, de către cei 318 Sfinți Părinți. Fiecare zi este un prilej în care te poți întâlni cu Dumnezeu.

Începutul anului bisericesc

Fiecare zi îți oferă un exemplu. Fiecare zi îți descoperă oameni care s-au întâlnit cu Dumnezeu, care-ți vorbesc despre Dumnezeu, despre întâlnirea lor cu Dumnezeu. Pe acești oameni îi numim sfinți. Dumnezeu i-a numit prieteni. Noi îi numim sfinți, dar ne pot fi și prieteni.

Depinde de noi, depinde de modul în care înțelegem cum trebuie să ne trăim viața.

Deci, calendarul bisericesc este, de fapt, o hartă a Împărăției lui Dumnezeu, un reper pentru cei care vor să ajungă în Împărăția lui Dumnezeu. Pe drumul ace-

ta îngust, pentru că nu-i timp de oprire, din când în când facem câte un popas în zi de duminică sau în Marile Praznice de peste an, în care ne odihnim și ne adăpăm din darurile lui Dumnezeu, Sfânta Liturgie și Sfânta Împărtășanie în special. Fiecare început de an bisericesc este o șansă pentru noi, cei care n-am pus început bun vieții noastre, care n-am început călătoria către Dumnezeu, către tărâmul tinereții fără bătrânețe.

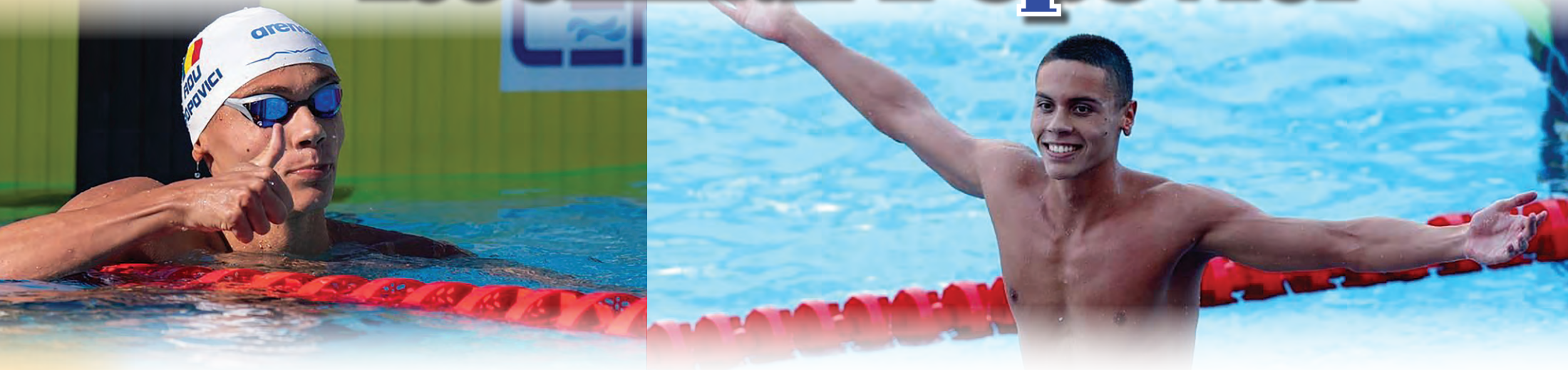
Ar trebui să înțelegem că Dumnezeu este bun și nu există nici o clipă în viața noastră în care să nu fie și mai bun. Prin urmare, anul care începe și zilele ce curg sunt pentru noi o șansă de a fi cu Cel mai bun.

PREOT CONSTANTIN FLORIN-OVIDIU

Peștișorul David a devenit Rechinel Popovici

Înotătorul DAVID POPOVICI, legitimat la clubul Dinamo, care, pe 15 septembrie, a împlinit 18 ani, a avut un sezon excelent de primăvară-vară în 2022, cucerind 13 medalii, dintre care 11 de aur, în probele de 100, 200 liber și cu ștafeta de 4x100 liber, la competițiile desfășurate la Budapesta, Roma, Otopeni și Lima. Fără doar și poate e performerul numărul 1 al României în acest an.

Primele trofee ale carierei, aur la 100 liber, argint la 50 și 200 liber, le-a obținut acum trei ani, la Festivalul Olimpic al Tineretului European (FOTE) de la Baku, urmate, doi ani mai târziu, de alte patru (trei de aur individuale și cu ștafeta de 4x100 liber) la întrecerile continentale de juniori de la Roma. Pentru ca, în 2022, să explodeze pur și simplu, sub...

...Magia cifrei 13

Acesta a fost numărul trofeelor câștigate de tânărul înotător, 11 fiind cele mai strălucitoare, obținute la Mondialele de seniori din capitala Ungariei, la 100 metri liber, primul titlu suprem din istoria natației masculine românești, cu un record mondial de juniori, 47,13, stabilit în semifinale și apoi la 200 metri, 1:43,28. O dublă pe care o mai realizase doar americanul Jim Montgomery în 1973, la competiția similară de la Belgrad.

A urmat destinderea de la Europenele juniorilor găzduite de bazinul olimpic din Otopeni, unde David s-a impus ușor în patru probe, 50, 100, 200, ștafeta 4x100 liber, la care s-a adăugat argintul cu ștafeta de 4x100 mixt.

Întâlnire cu Jim Montgomery

Un eveniment deosebit l-a constituit invitarea la București a lui Jim Montgomery, triplu campion olimpic, cvadruplu medaliat cu aur mondial la 100 și 200 liber, de către Camelia Potec, președintele federației noastre de specialitate. Americanul a măturat și e convins că David își va îmbunătăți timpii și va fi mai puternic la Jocurile Olimpice din 2024, unde va fi cu ochii pe el, completând: „Sunt multe similitudini între el și mine. Eram cu aproape nouă luni mai mare ca el într-o eră a natației când înotam alături de deținători ai unor recorduri mondiale. Am discutat cu David despre cum să se relaxeze și să elimine stresul.”

David Popovici, deținător a nouă dintre cei mai buni timpi mondiali la 100 metri liber, visa, când era

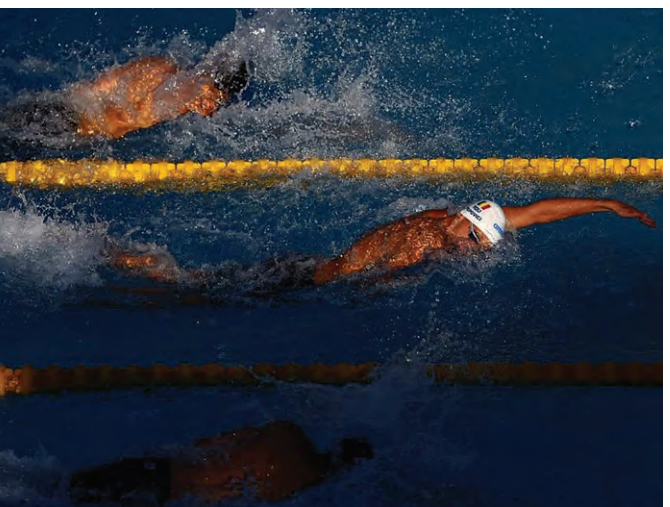

Recordul mondial obținut la Dunai Arena avea să fie îmbunătățit de două ori la Campionatele Europene de seniori de la Roma, 46,98 în semifinale și 46,86 în finală. Performanța anterioară, 46,96, îi aparținuse brazilianului Cesar Cielo Filho. În arena din „cetatea eternă” românul avea să fie primul și la 200 metri liber, cu 1:42,97, realizând baremul pentru JO de la Paris, la o sutime de secundă de timpul legendarului american Michael Phelps. După dubla victorie, David Popovici declara simplu: „Recordurile sunt făcute să fie doborâte, sper să-l bată cineva și pe al meu și apoi eu să-l bat pe al lui. Acum simt că am devenit cu adevărat rechin.”

A încheiat prima parte a sezonului la campionatele lumii de juniori, la Lima, cu succese la 100 liber, 47,23, cu ștafeta de 4x100 liber și apoi la 200 liber, cu un nou record al competiției, 1:46,18, ultima cursă înotată ca junior, precedată de un argint la 4x100 mixt. Va încheia anul la Mondialele în bazin scurt din decembrie.

Rezultatele sale sunt strâns legate de colaborarea cu antrenorul Adrian Rădulescu, 32 ani, care se ocupă de pregătirea lui de la vârsta de nouă ani, ajutat ulterior de preparatorul fizic Dragoș Luscan. Tehnicianul a menționat: „Performanțele lui David sunt rezultatul unui proces îndelungat, care sper să mai dureze câțiva ani, cu un nou mod de abordare a probei de 100 liber, cu mare atenție la dezvoltarea bazei musculare”.

copil, să ajungă...magician, apoi jucător de baseball și înotător. Cel denumit „magicianul”, continuă studiile la Colegiul Național bilingv „George Coșbuc”, menționând că va urma o facultate în România, după ce a refuzat ofertele venite de la prestigioase universități din Princeton, Stanford sau Harvard. Va continua să se pregătească pentru Jocurile Olimpice de la Paris, unde țintește cel puțin o medalie de aur, la marea competiție multisportivă, la care se gândește de când era mic.

Pagină realizată de RADU LEVÂRDĂ

RĂSFOIND FILE DE AUR ALE HANDBALULUI ROMÂNESC (VII)

NEAGU UDROIU

GHIȚĂ LICU

Cine ar dori să-l „reîntâlnească” pe Ghiță Licu este invitat să meargă ceva timp în urmă, pe când el evolua în echipa lui de club, Dinamo, ori în tricoul Naționalei de handbal în șapte. Născut într-o localitate prin apropierea Capitalei, a urmat liceul la Snagov. Bine dotat fizic, s-a lăsat ademenit de practicarea sportului.

Din anii de liceu, handbalul l-a atras și impus atenției selecționarilor la diferite eșaloane. Este sesizat de cei care coordonau „Tânărul Dinamovist”. Convocat acolo, la 18 ani, intra în echipa mare a clubului respectiv, onorată de nume glorioase ale acestui sport.

Profesorul de sport din liceu, motivat de un gabarit impresionant, a mers cu el în echipă la un concurs interșcolar al vremii. În tribuna Complexului din Șoseaua Ștefan cel Mare se afla și antrenorul echipei de juniori ai clubului, Ilie Alexandru. Debutul destul de repede la „Tânărul Dinamovist”, urmând a fi selecționat curând în echipele de Tineret și Seniori ale țării. Va evolua ca extremă stângă, iar ulterior, obligat de o accidentare gravă, este reprofilat pe postul de pivot.

Coleg de echipă cu Ghiță Licu, începând cu anul 1966, în toate competițiile la care au participat echipele noastre reprezentative, maestrul emerit al sportului Marin Dan nu ezită să-l considere „unul din cei mai buni apărători din lume, dacă nu cumva cel mai bun”. Ne vom mai întâlni cu asemenea aprecieri.

Ghiță Licu s-a dovedit toată viața un sportiv deosebit de serios, ambițios, dornic în permanență să-și îmbunătățească și cunoștințele tehnico-tactice specifice jocului de handbal și în mod deosebit cele privitoare la posturile atât de dragi - extremă și pivot. Pentru prestațiile sale deosebite pe teren a fost nominalizat de diverși antrenori străini în „Echipa lumii”. La sfârșitul carierei de jucător

la Dinamo, avea să ocupe poziția de antrenor secund, iar apoi pe cea de antrenor principal. Va beneficia de un contract de colaborare cu echipa germană S.C.Magdeburg. Rezultatele obținute de formațiile respectivei club dau și nota priceperii și seriozității sale, mulți dintre elevii pregătiți de el fiind convocați în Naționala Germaniei.

Cum spuneam, avea o alură ușor de remarcat - înalt de aproape 1,90, în greutate de peste 90 kg., cu o mustață finută în frâu, Ghiță Licu a reușit performanțe de tot respectul. A câștigat cu „Dinamo” Cupa Campionilor Europeni. A făcut parte din formația campionă a României. Era între cei care au adjudecat pentru Dinamo, în 1979, Cupa României. Ghiță Licu a fost titular în echipa noastră națională la edițiile când aceasta a câștigat ultimele două titluri mondiale - la Paris (1970), respectiv, Berlin (1974). Nu voi face eroarea de a trece peste acele ediții în care noi nu am reușit să fim „Piua întâi”. Îmbătați de aurul ce ne-a ieșit în drum de patru ori, mai să considerăm un eșec metalul subaltern. Am câștigat bronzul în 1967 (cu Licu în formație). El s-a numărat printre protagoniștii edițiilor din 1972, respectiv 1976, când echipa noastră câștiga bronzul, respectiv, argintul. Ca jucător în echipa României-Tineret a obținut Medalia de aur în ediția experimentală din 1967. La Campionatul Mondial Universitar din 1973 figurează între deținătorii Medaliei de Aur.

Statisticile ne amintesc o realitate: Ghiță Licu a purtat tricoul echipei naționale în aproape 200 de meciuri oficiale. A fost un jucător de apărare, am spus deja, o mai spunem o dată: „Cel mai bun apărător pe care l-a avut România” reconfirmă un alt coechipier de la Națională, Ștefan Birtalan. Dar el a și înscris 328 de goluri.

Fiul său, Robert, i-a călcat pe urme. A înscris în carieră 1054 de goluri, talonându-l pe cel de pe primul loc - Vasile Stângă, într-un clasament valabil pentru toate timpurile.

În activitatea mea documentară nu am auzit despre Ghiță Licu decât vorbe bune, de admirație sinceră, de respect profesional. Radu Voina: „Ghiță, cu Roland Gunesch și cu Werner Stochl erau apărători prin excelență. Aveau siguranță în defensivă. Ghiță Licu se apăra central și nu se da niciodată la o parte. Nu se simțea în meci că nu dădeau goluri, pentru că făceau rost de mingi pentru ceilalți”. Cristian Gațu: „Un tip modest care nu a vrut niciodată să supere pe nimeni. Când i s-a comunicat ce boală grea are, n-a mai dorit să primească vizite. Spunea că ar vrea ca lumea să-și aducă aminte de el ca de un handbalist puternic, nu ca de de omul bolnav și nevoiaș”.

Noi ne vom aminti de el exact așa cum a fost...

PETRE IVĂNESCU

Se întâmplă ca handbalul românesc să se încropească pe fundațiile unui premergător. Adică pentru a ajunge la handbal în șapte a trebuit să trecem prin Hanbal în 11. Eram elev de liceu când zările sportive erau pline de întreceri de gen între echipe din Lovrin, Periam, Cislădie și din nu știu-ce alte așezări locuite de sași și șvabi. Când a apărut handbalul pe teren redus, el s-a încropit din ce era până atunci. Astfel, sportivi obișnuiți să alerge cu balonul în mână pe lungimea unui teren de fotbal se vedeau limitați la suprafața unui teren mult mai redus. Rezistența la alergare se vedea concursată de viteză. Și ceva precizie. Așa s-au născut viitorii performeri în materie de tras la poartă din șapte metri. Petre Ivănescu este un produs al acestui transfer de la „11” la „7”.

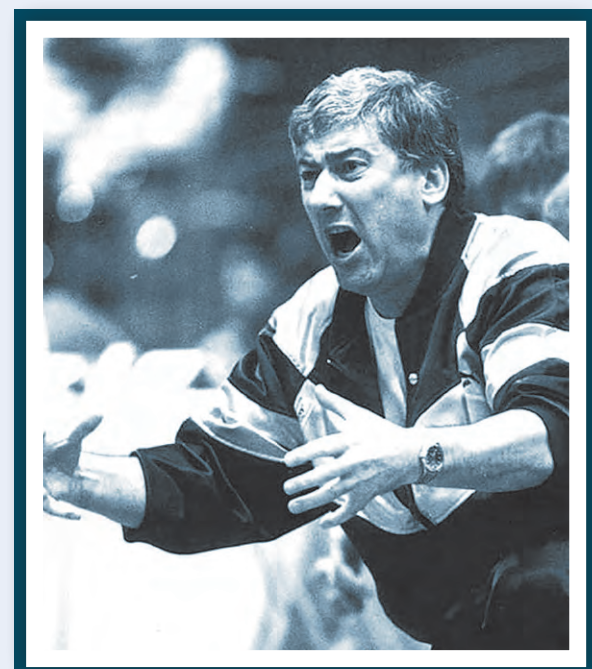
Timișorean fiind, a intrat repede în ochii celor interesați să-și asigure rezerva de cadre. Va ajunge la un moment dat la Dinamo București, club la care va acumula tot ce se putea: Cu echipa din Ștefan cel Mare a devenit de 13 ori campion național, iar în 1965 câștigă chiar Liga Campionilor Europeni. Va juca de 250 de ori în echipa națională a României. În 1961, la campionatul mondial găzduit de Germania, cu cele 24 de goluri marcate, va fi alături de cehoslovacul Rada, golgheterul Mondialelor.

Se va stabili în RFG. Echipa de sub comanda sa va câștiga titluri de apreciat. Între 1987-1989 a fost antrenorul echipei naționale masculine a Germaniei. Să evidențiem faptul că între 2003-2005,

Petre Ivănescu a fost antrenorul echipei masculine de handbal a României.

Am ținut să ne auzim. Mi-a răspuns la un telefon din Spania, unde se stabilise. Când i-am auzit vocea în pâlnia telefonului, am întrebat protocolar: „Este la telefon maestrul Petre Ivănescu?” După o foarte scurtă pauză: „Petre Ivănescu, da. Maestrul, nu!” Dovadă că după amar de ani în care ne-a vrăjnit cu o pricepere rar întâlnită de a fi de fiecare dată acolo unde trebuie, titlurile nobiliare îl lăsau indiferent. I-am amintit împrejurări în care l-am remarcat din imediata apropiere. Mai întâi la acel meci de antrenament programat în sala de sport de la 303, căminul studențesc unde locuiau ca student al Politehnicii Bucureștene. Era înainte ca ei să dea piept cu uraganul de la Dortmund. Jucau cu echipa noastră, greu pusă la încercare, pe care am susținut-o din rărunchi. Erau alături de el Redl, Oto Thelmann, Hnat, Bulgaru, Nodea, Costache I, Costache II, Moser. Ne-au bătut de ne-au snopit, chit că le așezasem în față ce aveam noi mai bun: Jianu, Fabian, Jimi, Măciucă.

L-am revăzut de nu știu câte ori în formația Dinamo, mai ales în bătlăile ei cu cei de la Steaua. Era obsesia vieții lor. Cândva, urmăream un meci ale celor două protagoniste, pe un teren de beton lângă Podul Grant. O bătlăie ca la Austerlitz. De pe teren se auzea o singură voce. Era Petre Ivănescu, în calitate de coordonator de echipă, striga fără încetare: „Apărare om la om!” Clar, era indicația transmisă de pe margine. Acolo se afla, ca de obicei,

Zeul a-toate-știutor, Oprea Vlase. „Fără el n-am fi ajuns niciodată acolo unde am ajuns!”, mi se destăinuie Petre Ivănescu. Dezvoltă, de dragul meu, subiectul pentru a mă face să înțeleg că fără acel regim draconic de antrenament, nici echipa Dinamo și nici Echipa Națională n-ar fi urcat pe treptele de performanță cunoscute. „Ne-am înțeles perfect și în pofida urmărilor imediate, am urecat, sub comanda sa, treptele afirmării!”, îmi mărturisește după atâtea vreme marele campion - „Maestrul” -, cum eu voi continua să-l numesc, înțelegând exact cine a fost și ce a însemnat pentru sportul românesc.

De pe Dâmbovița pe Sena și mai departe...

Ileana Constantinescu - profesor universitar doctor emerit la Academia de Studii Economice, membru al Academiei Oamenilor de Știință din România și al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România, este absolventă a Universității București, Facultatea de limbi române, clase și orientale, secția franceză-română. Este doctor în filologie din 1980, conducătorul tezei de doctorat fiindu-i academicianul Alexandru Graur. În 2014 a absolvit Facultatea de Drept la Universitatea Romano-Americană. Pentru activitatea sa publicistică a primit în anii 2001 și 2004 două medalii la Paris, sub egida Ministerului Culturii din Franța.

În anul 2001 a publicat volumul *Poezii*, volum consacrat vieții și dragostei. Cartea începe cu poezia **A fost și este**, o sinteză a vieții autoarei: *A fost ca o carte / pe care am citit-o / pe nerăsuflăte. / A fost ca un vis / ce-l pot povesti deschis. / A fost ca un val / ce m-a luat ușor / de la mal / și m-a purtat în larg. / A fost ca un fum / viața mea de până acum. / Și este ca o foaie albă / pe care voi puncta ușor / similitudinii, regăsiri și dor.*

Peste mai mulți ani, în 2019, a publicat pe CD-ROM volumul *Similitudes • Poésies*. Similitudinii • Poezii, traducându-și poeziile împreună cu Christine Ducarne și Guy Ducarne într-o ediție bilingvă româno-franceză.

Un an mai târziu, în 2020, Ileana Constantinescu a publicat ediția a II-a, revizuită și adăugită, a volumului *Poezii*, volum consacrat ordinii lucrurilor, creând mici tablouri și uneori portrete în versuri, care intră în filmul vieții trunchiate din cauza Coronavirusului. Volumul arată trăirile autoarei într-o perioadă de două decenii, trăiri atât calme, plăcute, relaxate, dar și unele cu angoase din perioada virusului amintit, care nu are un chip, ci doar un nume. **Un virus:** *Cine și-ar fi putut închipui / un virus, Coronavirus, / să ne ia dreptul la plimbare / la muncă normală / și la desfătare? // Cine și-ar fi putut închipui / ca un virus să facă ravagii / ca un război vizibil / ca un inamic invizibil? // Ceea ce este*

În poeziile sale își pun amprenta talentul și originalitatea, dar și influența operelor unor mari poeți francezi, precum Verlaine, Rimbaud, Baudelaire.

evident / este că oamenii sunt acum mai puțini, / mai străini unii de alții / și duc un simulacru de viață, / fără dorinți și fără renunțări, / dar cu rugă fierbinți către Dumnezeu / ca să le dea înapoi viața adevărată, / furată definitiv de virus de la unii / și provizoriu de la alții.

Tot în anul 2020, Ileana Constantinescu a publicat volumul *Poezii din stare de alertă*, prin care a deschis o fereastră spre trăirile sale sub formă de poezii din perioada pandemică. Ilustrăm cu poezia **Pe străzile din București:** *Pe străzile din București / când te plimbi și / vorbești, revezi și / retrăiești istoria. / Sau te vezi uneori / la Paris ori la Bruxelles / ori Lisabona, / admirând sculpturile / de pe clădirile interbelice / bucureștene, asemenea / celor din mari capitale europene. / Sau văzând Dâmbovița / te gândești la Sena / și ai vrea să vezi vaporase / străbătând orașul / și oprindu-se precum / pe Sena / la obiectivele importante, / iar la opriri pe maluri / să vezi vânzători de suveniruri / bucureștene și de cărți cu / parfum de istorie și prezent / din care marele absent să / fie CORONAVIRUSUL.*

În anul 2021, Ileana Constantinescu a publicat *Poezii din stare de alertă*, ediția a II-a revizuită și adăugită, volum început în timpul celei de-a treia stări de alertă din cauza Coronavirusului și continuat în următoarele stări de alertă din România. Cartea se încheie cu zorii unui nou început în 1 ianuarie 2021, precedat de poezia **Aș fi vrut**, pe care o redăm în continuare: *Aș fi vrut să mă fi născut / în secolul castelului de lut / într-o vale a zânelor / și a fântânilor cu apă vie, / o apă dătătoare de viață eternă / pentru tot regatul. / Aș fi vrut ca regatul meu / să se extindă / și să cuprindă tot Pământul. / Atunci Coronavirusul nu / s-ar fi născut / sau ar fi murit imediat, / noi pă-mântului înmormântându-l / și supraviețuind fericiți, / într-o lume eternă, / cu bucurii în fiecare clipă, / într-o lume de basme cu zâne, / din valea zânelor, a castelului de lut.*

În același an, Ileana Constantinescu publică un nou volum de versuri, *Poezii magnetice*. Întâlnim între copertele lui o tematică diversă în care transpare o cromatică adecvată, care ne face să ne gândim și la o muzică de fond. Aceste poezii sunt *magnetice* pentru că, începând să le citești, atracția crește, ele purtându-ne din real în ireal, dintr-un spațiu temporal într-unul atemporal, de pe Pământ pe stele și într-o altă galaxie și chiar într-un paradis. Citindu-le ai senzația plutirii în spațiu și timp, vârsta fiind doar o recapitulare a cifrelor, iar moartea privită ca o poartă pentru reînviere, îngeul nostru păzitor fiind mereu același. Profundă și îndreptățită meditație asupra unora din elementele condiționale ale existenței umane întâlnim în poezia **Dacă ar fi...**: *Dacă ar fi s-o iau / de la început..., / aș vrea / așa: / să mă nasc / pe ce planetă / aș vrea, / undeva unde / zilele să fie / în culori pastelate / iar nopțile să fie / luminate de / stelele căzătoare / înfierbântate care / să se stingă în / căderea lor, ușor, / iar în zori un / soare în fiecare / zi de altă culoare / să răsădă. / Casele să aibă / hublouri, / iar în jurul lor / vegetația să fie / în fiecare zi de / altă culoare, / doar trandafirul / micului prinț și al / meu, nemuritor, / să fie veșnic roșu / și plăcut mirositor. Într-o altă poezie, **De ce?**, cititorul este provocat parcă să răspundă unor întrebări specifice filosofiei simple, fără de care rațiunea pură a lui Kant nici n-ar mai fi fost pusă în discuție: *De ce o zi este mai roz / și alta mai gri? / Știi? / De ce o zi are culoare / și alta non-culoare? / Oare știi? / Oricum numărul culorilor / este finit, pe când numărul / zilelor noastre împletit / cu cel din viețile anterioare / și viitoare este nesfârșit.**

Din 2021, Ileana Constantinescu ne întâmpină în librării cu un nou volum, *Poezii dintr-o vară fierbinte*, închinat lui Iisus Hristos, Fecioarei Maria, ape, soarelui, vieții și dragostei, viața fiind în opinia sa o recapitulare inutilă a unor cifre. Poezia **Fecioara Maria** impresionează prin trăire evlavioasă exprimată psalmic: *Fecioară Maria, / cea plină de har / ce îmi zâmbești din icoane, / azi în ziua morții tale. / Revăd în minte / locul în care ai murit la Ierusalim, / luminat de icoane sfinte / cu chipul tău / inclusiv negru, / dintr-o icoană / din Coasta de Fildes. / Te iubesc, / te preamăresc, / Fecioară Maria, / cea plină de har, / mamă a lui Iisus Hristos, / vie în / inima și sufletul meu, / mereu. / Îți port numele / din vechime, / știi bine, / Mariam. În acest volum autoarea a dedicat, într-o cheie modernistă, care amintește de lirica lui Paul Claudel, mai multe poezii oglinzilor venețiene care se în-*

chid și se deschid ca o carte, dar și unor superbe articole de îmbrăcăminte de damă, și e momentul să (-i) admirăm **Rochia de vară:** *Am spălat / o rochie de vară, / ușoară, cu mâneci lungi, / am pus-o pe frânghie, / și am uitat s-o iau / când s-a uscat. / Păcat. / Dar revenind în / baie. / a doua zi, cu / lumina aprinsă, / văd în oglindă că rochia își / pune o mănecă / pe umărul meu / și parcă mă roagă / s-o iau la plimbare, / agale, / ca să iasă în lume / cu mine, / pe-o cărare.*

În anul în curs, 2022, Ileana Constantinescu a publicat trei volume de versuri și anume: *Poezii. O incursiune în timp și spațiu; Întoarcerea. Volum de versuri; Poezii. Plaja H₂O*. Prima carte invită cititorul atât la o incursiune în galaxia noastră cât și în alte galaxii. Ilustrativă este poezia **Și dacă...** (II): *Și dacă aș reveni / Din alte galaxii, / Într-o bună zi pe Terra, / După ce am străbătut, / Mai multe universuri, / Energia mea, / Va atrage din nou, / Ceva și pe cineva, / Dar altceva și pe altcineva, / Decât în trecut. / Astfel, ar fi / Un nou început.*

Întoarcerea. Volum de versuri este influențat de ultima întoarcere a autoarei de la Porto, iar întoarcerea are în acest volum două sensuri: întoarcerea într-o țară, dar și întoarcerea într-un nou ambalaj, după plecarea din această lume, dacă sufletul celui care a avut odată un ambalaj, numit corp, revine să rezolve probleme rămase nesoluționate. Poezia **Întoarcerea** (2) este semnificativă pentru conținutul întregii cărți: *Și mă voi întoarce dintr-o altă lume, / Cu destinația Porto, / Nu temporară, / Ci definitivă, / Pentru a studia / Magnetul care mă atrage / Și de când datează, / Ambalajele mele anterioare, / Și problemele nerezolvate, / Pe care le vreau soluționate.*

Volumul *Poezii. Plaja H₂O*, este al 10-lea volum de versuri al Ilenei Constantinescu, inspirat de plaja H₂O de la Mamaia. Pe această plajă poeta a trăit senzația de contopire cu cerul și cu marea, care au absorbit-o pentru a deveni eternă ca ele. Ilustrativă în acest sens este poezia **Ce-mi doream?**: *Îmi doream fără să știu / Marea și cerul / Desfășurându-se în fața mea, / Iar eu contopindu-mă cu ele / Să aspir infinitul. / Îmi doream să filtrez / Și să flirtez (cu) peisajul / Din spate, / Prin spătarul brodat al / Fotoliului meu, / Să mă simt ca în Tenerife / La Mamaia / De la plaja H₂O, / Iar imposibilul / A devenit posibil / Într-un sfert de oră / În care mi-am trăit noua / Viață / Uitând-o pe cealaltă / Din spumă / Și având acum / O nouă viață eternă / Precum cerul și marea / De un albastru infinit, / Fără sfârșit.*

Membră a cenaclului Mircea Eliade, evidențiată în Enciclopedia personalităților din România Who is who, Ileana Constantinescu a scris nu numai versuri, ci și proză. A publicat volumul *Emoții... Nuvele, eseuri, povestiri*, un mini-roman intitulat *Viața prin comparație. Mini-roman autobiografic* și a publicat, de asemenea, opt piese de teatru.

În volumul de versuri „Poezii magnetice” întâlnim o tematică diversă în care transpare o cromatică adecvată, care ne face să ne gândim și la o muzică de fond.

În poeziile sale își pun amprenta talentul și originalitatea, dar și influența operelor unor mari poeți francezi, precum Verlaine, Rimbaud, Baudelaire. De subliniat că în timpul facultății, la literatură universală a fost studenta eminenței profesoare, critic și istoric literar, academician Zoe Dumitrescu-Busulenga. Poate și datorită faptului că autoarea însăși a studiat vioara și a cochetat cu pictura, poemele sale au o muzicalitate aparte și multe dintre ele ne apar drept tablouri în versuri ale mai multor lumi. Dar cum poezia poate fi influențată și de proză, este remarcată înrăurirea cărții lui Antoine de Saint-Exupéry, *Micul Prinț*, asupra poeziei **Dacă ar fi...** din volumul *Poezii magnetice*. Desigur, dar nu în ultimul rând, tema unei iubiri imposibile dintre inimi aparținând unor lumi diferite, ca în poezia *Ai venit?* din volumul *Poezii. O incursiune în timp și spațiu*, este de inspirație eminesciană.

Suntem, așadar, în fața unei scriitoare originale, prodigioase, care a reușit să treacă ușor de la poezie la proză și apoi la dramaturgie, văzându-și deja jucată, în 2021, piesa de mare succes „Garsoniera”. În toamna anului curent, pe scena Teatrului de Artă București i se vor monta alte două piese, „Monolog interior și exterior” și „Crima din strada Armenească”. De precizat că toate operele acestei remarcabile scriitoare au apărut la Editura Milena Press, din București.

✍️ GEORGE VLAICU

ADMITERE 2022 la UNIVERSITATEA HYPERION

UNIVERSITATEA HYPERION DIN BUCUREȘTI este prima universitate privată apărută în România, în anul 1990, acreditată prin Legea 275/2002. La 1 iunie, 2022, Universitatea Hyperion dă start înscrierilor în anul universitar 2022-2023.

Oferta educațională 2022 acoperă o paletă completă de specializări și competențe a căror alăturare creează permanent oportunități de progres interdisciplinar și creșterea ratei de absorbție pe piața muncii, principalul obiectiv al **Universității Hyperion**. Dovada o reprezintă zecile de mii de absolvenți ai **Universității Hyperion** ce alcătuiesc deja o comunitate solidă, vizibilă și cu un cuvânt important în cele mai diverse domenii.

Viitorii studenți vor beneficia de **17 programe de licență** și **16 programe masterale**.

Universitatea HYPERION

Calea Căldărașilor nr. 169, sector 3, București,
Telefon 021.321.46.67; 021.327.44.64

ADMITERE 2022 **MASTER** **16 PROGRAME DE MASTER**

- Fizica materialelor și aplicații - 4 semestre
- Guvernanță economică europeană - 4 semestre
- Leadership și managementul resurselor umane - 4 semestre
- Leadership și consultanță în afacerile comerciale internaționale - 4 semestre
- Audit financiar-contabil și consiliere - 4 semestre
- Managementul investițiilor - 4 semestre
- Managementul proiectelor tehnice și tehnologice - 4 semestre
- Dreptul penal al afacerilor - 3 semestre
- Diplomatie culturală - 4 semestre
- Geopolitică, istorie și relații internaționale - 4 semestre
- Managementul mediului și dezvoltarea durabilă - 4 semestre
- Comunicare mediatică și publicitate - 4 semestre
- Artă actorului. Metode de înnoire a mijloacelor de expresie - 4 semestre
- Dramaturgie cinematografică. Scenaristică Film și TV - 4 semestre
- Psihologie clinică și consiliere psihologică - 4 semestre
- Comunicare interculturală și traducere profesională - 4 semestre

Înscrieri și informații suplimentare la Secretariatul General din Calea Căldărașilor 169, sector 3, București

Luni – Vineri: 9:00 – 17:00;
Sambata – Duminică: 9:00 – 14:00;
Telefon: 021.327.44.64; 021.327.44.65; 021.321.46.67; 021.321.64.04

1. ȘTIINȚE ALE COMUNICĂRII
Jurnalism IE, 3 ani
Masterat: Comunicare mediatică și publicitate IE, 4 semestre

2. PSIHOLOGIE
Psihologie IE, 3 ani
Masterat: Psihologie clinică și consiliere psihologică IE, 4 semestre

3. DREPT
Drept IE, 4 ani, ID 4 ani
Masterat: Dreptul penal al afacerilor IE, 3 semestre

4. ȘTIINȚE POLITICE
Științe Politice IE, 3 ani
Masterat: Diplomatie culturală IE, 4 semestre

5. FIZICĂ
Fizică IE, 3 ani
Masterat: Fizica materialelor și aplicații IE, 4 semestre

6. INGINERIA SISTEMELOR
Automatică și informatică aplicată IE, 4 ani
Masterat: Managementul proiectelor tehnice și tehnologice IE, 4 semestre

7. ȘTIINȚE ECONOMICE
Contabilitate și informatică de gestiune IE, 3 ani, ID 3 ani
Contabilitate și informatică de gestiune (la Satu-Mare) IE, 3 ani
Management IE, 3 ani, ID 3 ani
Finanțe și Bani IE, 3 ani, ID 3 ani
Afaceri internaționale IE, 3 ani, ID 3 ani
Economia Comerțului Turismului și Serviciilor IE, 3 ani, ID 3 ani
Masterat: Leadership și managementul resurselor umane IE, 4 semestre
Audit financiar-contabil și consiliere IE, 4 semestre
Managementul investițiilor IE, 4 semestre
Guvernanță economică europeană IE, 4 semestre
Leadership și consultanță în afacerile comerciale internaționale IE, 4 semestre

8. INFORMATICĂ
Informatică IE, 3 ani

9. ARTE
Arte spectacolului (Actorie) IE, 3 ani
Cinematografie, fotografie, media (Regie de film și TV, Imagine de film și TV) IE, 3 ani
Masterat: Arte actorului. Metode de înnoire a mijloacelor de expresie IE, 4 semestre e
Dramaturgie cinematografică. Scenaristică Film și TV IE, 4 semestre

10. ISTORIE
Istorie IE, 3 ani
Masterat: Geopolitică, istorie și relații internaționale IE, 4 semestre

11. GEOGRAFIE
Geografie IE, 3 ani
Masterat: Managementul mediului și dezvoltarea durabilă IE, 4 semestre

12. LIMBĂ ȘI LITERATURĂ
Limba și literatura română – o limbă și literatură modernă (engleză, japoneză) IE, 3 ani
Masterat: Comunicare interculturală și traducere profesională IE, 4 semestre

WWW.HYPERION.RO
Calea Căldărașilor nr. 169, Sector 3, București

UniversitateaHyperion

Intră pe hyperion.ro/admitere, bpuh.hyperion.ro, [instagram.com/universitateahyperion](https://www.instagram.com/universitateahyperion) sau pe [facebook.com/universitateahyperion](https://www.facebook.com/universitateahyperion) și vei găsi toate informațiile necesare!
Înscrie-te și tu la Universitatea Hyperion, suntem aici pentru tine!

ELENA SPĂNULESCU
Director de Imagine Instituțională
Universitatea Hyperion
Redactor șef Redacția Hyperion
www.bpuh.hyperion.ro
facebook.com/universitateahyperion
instagram.com/universitateahyperion

www.bpuh.hyperion.ro/universitateahyperion-organizeaza-cursuri-de-pilotare-drona/

Universitatea Hyperion din București este prima și singura instituție de învățământ din România care organizează **Curs de pilotaj cu drone comerciale**, în scopul utilizării acestora în numeroase domenii cu aplicații multiple.

Cursanții beneficiază de *personal calificat*, cu experiență îndelungată în *industria UAV (Unmanned Aircraft Vehicle)*, având astfel oportunitatea de a învăța direct de la experții care cercetează, proiectează și construiesc drone, utilizând microcontrolere ARM. Cursul vine în întâmpinarea celor cu vârsta de peste 18 ani, care își doresc să piloteze o dronă sau desfășoare activități tehnice în locuri greu accesibile, **multicopterele** oferind soluția optimă pentru reducerea timpului acordat intervențiilor și eliminarea eventualelor riscuri cauzate de lucrul în zone de hazard.

Studenții care aleg să studieze la **Universitatea Hyperion** vor beneficia de îndrumarea unui corp profesoral elitist, taxe de școlarizare accesibile, burse de studii, stagii de practică în mediul public și privat, campus modern, dotări și tehnologii de ultimă generație, platforme online, **cursuri și tutoriale de concepție proprie din domeniul IT** - (Sever Spănulescu - YouTube, vizualizate în peste 160 țări), **cazare în cămin studentesc** (Cazare în căminul studentesc M3 al Universității Hyperion), sală de sport, studiouri de **radio** și **TV** ultra HD, redacție de ziar și agenție de presă, masterclass-uri și workshop-uri cu invitați de renume, sală de spectacole, evenimente culturale și științifice de marcă promovate de Biroul de Presă bpuh.hyperion.ro.

Importanța alimentației în prevenirea cancerului

Nutriția noastră este o parte importantă a sănătății noastre. În prezent, știm cu siguranță că obiceiurile noastre alimentare ne influențează sănătatea. În particular, alimentația reprezintă un factor major pentru dezvoltarea sau prevenirea anumitor tipuri de cancer.

În primul rând, chiar dacă e definit de un singur cuvânt, cancerul nu este o singură boală. De fapt, cancerul reprezintă o varietate de vreo 350 de boli dintre care 35 sunt cele mai cunoscute.

Unul dintre cele mai cercetate subiecte de către epidemiologi și nutriționiști este legătura dintre anumite produse alimentare, nutrienți sau factori ai stilului de viață și dezvoltarea sau prevenirea unor tipuri de cancer.

O mulțime de cercetări au arătat că există unele produse alimentare care sunt asociate cu dezvoltarea anumitor tipuri de cancer. De exemplu: consumul de carne procesată și carne roșie ar putea crește riscul de cancer colorectal sau de cancer gastric, iar consumul de fibre ar putea scădea riscul dezvoltării acestor tipuri de cancer. De asemenea, consumul de fructe și legume ar putea scădea riscul câtorva tipuri de cancer, inclusiv cancerul esofagic, cancerul de laringe, cancerul de faringe, cancerul de plămâni, cancerul colorectal și cancerul gastric.

Totuși, în prezent, e evident că răspunsul la întrebarea „ce este bine să mâncăm pentru a preveni cancerul” este unul complex. Prevenirea cancerului nu înseamnă doar un component sau câteva componente alimentare, ci de interacțiunea dintre aceste substanțe fitochimice diferite și proteinele care concipălelor aspecte ale relației dintre dietă și boli și recomandarea unor modele de dietă în diferite tipuri de cancer. Cel mai recomandat model cunoscut astăzi ar fi următorul: consumul zilnic de fructe și legume de diferite culori, de preferat proaspete, consumul frecvent de leguminoase bogate în fibre (fasole, linte, mazăre etc.), de cereale integrale. Pe de altă parte, se recomandă consumul limitat de carne roșie, de produse procesate și cereale albe, de băuturi cu adaos de zahăr.

rea celulelor canceroase sau pot duce la obezitate, un factor de risc în dezvoltarea cancerului.

O dietă bazată pe excluderea totală a anumitor alimente nu este recomandată. De exemplu, o dietă care exclude

grăsimile implică un consum ridicat de carbohidrați și viceversa. De aceea, recomandările de tipul „pentru a preveni cancerul nu mâncați cârnați, zahăr” etc. sau „consumați mai mult broccoli” sunt mai puțin relevante în prezent.

Prin urmare, epidemiologia nutrițională se concentrează pe înțelegerea principalelor aspecte ale relației dintre dietă și boli și recomandarea unor modele de dietă în diferite tipuri de cancer. Cel mai recomandat model cunoscut astăzi ar fi următorul: consumul zilnic de fructe și legume de diferite culori, de preferat proaspete, consumul frecvent de leguminoase bogate în fibre (fasole, linte, mazăre etc.), de cereale integrale. Pe de altă parte, se recomandă consumul limitat de carne roșie, de produse procesate și cereale albe, de băuturi cu adaos de zahăr.

În concluzie, sunt anumiți factori de risc care cresc riscul de a dezvolta boala, dar mulți dintre acești factori pot fi evitați. De aceea o alimentație corectă, o activitate fizică practică periodic (recomandarea ar fi 150 de minute pe săptămână de activitate fizică de intensitate moderată), renunțarea la fumat, la băuturile alcoolice, combaterea obezității ne ajută, într-o mare măsură, să scădem riscul de cancer.

Dr. AVI MAGID (ISRAEL)

Medicul epidemiolog româno-israelian, Dr. Avi Magid lucrează la Emek Yezreel Valley College (Israel) în calitate de profesor universitar și cercetător. Studiile sale se ocupă de epidemiologia cancerului și a bolilor infecțioase. A publicat, de-a lungul timpului, multe articole academice pe aceste teme. Încă din copilărie a fost foarte atașat, și continuu să iubească și să fie pasionat de cultura română, inclusiv de limbă, muzică, arte plastice și teatru. La începutul pandemiei de COVID-19, ca un mândru cetățean român ce se consideră, s-a hotărât să se implice activ în promovarea acestei culturi, prin traducerea unor texte din limba română în limba ebraică, inclusiv o parte din cartea „Brâncuși, dragostea mea!” de Claudia Motea. De asemenea, recent a început să publice în câteva ziare israeliene de limba română, iar acum în revista „Cronica Timpului”.

Cum trece timpul..

Bună dimineața!

A început o nouă zi și ne bem cafeaua în tăcere pe terasă. Fiecare cu gândurile lui, prelungind cât mai mult savoarei momentului, și iată că așa se face seară.

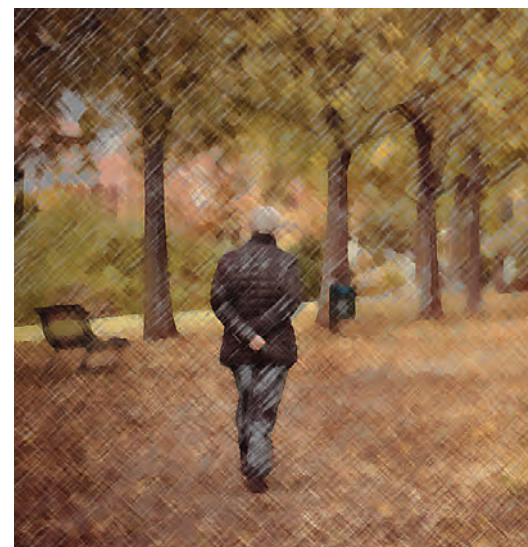
Trece zi după zi, ne simțim din ce în ce mai obosiți de viață, pentru că și viața a trecut. Mergem unii pe lângă alții grăbiți, tot mai grăbiți, și nici nu ne pasă dacă mai avem timp să ne cunoaștem.

Familia s-a risipit și ea, în noianul de vremuri sau în depărtări incerte.

Tot ce a fost trăiește doar în amintirile noastre, până când și ele se vor șterge, pentru că nimic nu poate dăinui veșnic.

Mirați, ne întrebăm când s-au întâmplat toate astea, fiindcă, iată, s-a făcut deja noaptea; însă nu trebuie să ne îngrijorăm pentru că Dumnezeu a pus în fiecare ființă un strop de aur, pe care noi trebuie să-l facem să strălucească.

INA HÂRȘU

Noi apariții editoriale

Pe Florian Laurențiu Stoica anii l-au purtat în lumea afacerilor, iar eu nu mă gândeam că voi scrie despre personalitatea sa, prezentându-l ca om de cultură. Da, cu responsabilitate susțin acest lucru, admirându-l tot de-a lungul anilor, scriind, pictând, sculptând, promovând cultura cu toate florile buchetului ei de valoare, prin crearea Fundației Literar-Istorice Stoica, cea care editează una dintre cele mai prestigioase reviste de cultură, „Independența Română-Independența prin Cultură” și ale căror director este. În volumul de față, **„Lumini în ultraviolet”**, autorul adună din preaplul sentimentelor și trăirilor de toate felurile și pe scara de valoare a simțirilor sale aduce omagiu său de măreție, cuvântului... Anotimpuri de iubire, natura, regrete, copilărie, bucurii de familie, amintiri și nostalgii, iubitor de neam și țară, cu nedreptățile la care ia parte străbătând cărarea vieții, conștient că nu are puterea de a schimba ceva, dar încrezător că sigur acolo sus este un Dumnezeu ocrotitor. Florian Laurențiu Stoica lasă sentimentele la vedere, cu sinceritate, în multitudinea de exprimări poetice, asemeni unui copac mereu înfrunzit, și care își simte rădăcinile răsfățate în seva de onoare și măreție a strămoșilor săi, care stau de veghe la înaintarea prin vreme a neamului STOICA.

Eseurile publicate în volumul „**Lumini pestrițe**”, în număr de patruzeci și patru, chiar nu își demint titlul ales de autor... Cuprinde o multitudine de evenimente-reflecții ale ultimilor 5-6 ani, îmbrăcate în haina analizei existentei, de critică literară. În „Mareea albastră” amintește de migrația modernă, începută în forță după anii '90, migrație care se dorește a fi în final găsirea modalității de a se trăi într-o societate cât de cât mai stabilă. În eseul „Anul maimuței de foc”, având ca subiect invazia arabă, scriitorul analizează barierele culturale, lumea săracă ori sărăcită, ideologiile contrare progresului și toate acestea având ca punct de pornire vizionarea unui documentar de televiziune. Volumul este un complex emoțional, dacă privim prin prisma faptului că nimic din ceea ce îl înconjoară nu îl lasă indiferent. La Florian Laurențiu Stoica puterea de sinteză a părerilor este o virtute!

DOINA BÂRCĂ

PROMOVAREA ELITELOR TINERE AR TREBUI SĂ FIE O PRIORITATE NAȚIONALĂ! (4)

Primele echipe de la Liceul Internațional de informatică din București: ANA MARIA TUDORACHE, MIRUNA OJOGA ȘI CHINEZOAICA ELENA YUAN

La prima conferință de presă din 2013, desfășurată la sediul institutului, unde am anunțat oficial deschiderea Centrului de inițiere în cercetare științifică, a fost prezent și dl. prof. Mustafa OZ (directorul de atunci a Liceului Internațional de Informatică (LICH)), ocazie cu care dânsul și-a manifestat dorința de a trimite câțiva elevi. Astfel, ca și în cazul Colegiului Tudor Vianu, am convenit ca la început să susțin câteva cursuri de inițiere în cercetare la sediul liceului, pe baza lucrării *Inițiere în cercetarea științifică* (publicat de Editura Electra în 2017), aceasta devenind suportul cursului de bază al Centrului Alexandru Proca de mai târziu. Mergeam la sediul LICH, începând din primăvara lui 2014, de obicei vinerea după amiază. Ni se alocase o sală bine dotată pentru prezentări. Durata prezentării era de 90 -120 de minute. Pentru început, la curs participau în jur de 12-15 elevi. Pe parcurs, a mai rămas doar un nucleu, "tare", din care amintesc: Ana Maria Tudorache, Miruna Ojoga, Elena Yuan (chinezoaică), Ionuț Costin. În următorii doi ani aveau să se mai alăture încă 6-7 elevi, toți mergând apoi la diferite competiții și obținând rezultate deosebite.

După aproape două luni de cursuri, Ana Maria Tudorache, poate una dintre cele mai determinate eleve care a trecut prin Centrul Alexandru Proca, se ridică la cursul pe care îl predam și spune:

- Domnule Ignat, dar când facem și noi ceva practic?

A fost un mic șoc pentru mine, dar și un indicator că trebuie să schimb cumva metodologia de inițiere. A fost momentul unui punct unghiular, prin care am înțeles că trebuie să îmbin predarea cursurilor cu experimente. Astfel, metodologia s-a schimbat esențial, în sensul că între cursuri am introdus, cel puțin o dată pe săptămână, experimente (nu vreau să supăr pe nimeni, dar la nivel de liceu se fac prea puține ore de laborator), pe acest fond apărând și declarația convingătoare a Anei Maria. Curajul ei a fost binevenit, deși la emisiunile de radio sau televiziune la care am fost invitați, am amintit mai tot timpul de acest punct unghiular, lucru care nu-i făcea plăcere. Declarația ei s-a încadrat în relația democratică ce se stabiliza între mine și membrii Centrului Proca. Algoritmul de inițiere din acel moment a devenit următorul:

- Cursul de inițiere cu metodologia necesară abordării cercetării științifice la nivelul elevului de liceu;
- Negocierea unei teme de cercetare, între lista mea de teme și dorința membrului centrului;
- Experimente inițiale, pentru cunoașterea instrumentației laboratorului, apoi experimente dedicate proiectului și temei de cercetare negociate și alese, experimente care se desfășurau simultan cu inițierea prin curs și cu etapa de negociere a temei de cercetare.

Un entuziasm cum rar mi-a fost să văd s-a manifestat la toate grupele după această schimbare de optică a mea în procesul de coordonare. La

competițiile la care am participat acest lucru a fost esențial. Știu că transportul la aceste competiții reprezenta o adevărată expediție. Plecam toate echipele, aducând cu noi, o serie de instrumente și de echipamente. În sala de competiție ne desfășuram ca o orchestra în pregătirea concertului. Comportarea membrilor era rezultatul bunei pregătiri teoretice, al consecvenței și bucuriei participării la antrenamentul din laboratorul centrului, ceea ce a fost valabil pentru toate echipele centrului.

De la LICH au apărut în perioada 2015-2019 și alți membri viitori ai Centrului Alexandru Proca, cu proiecte și teme interesante: Safavi Zadeh Daniel, Carlo Papuc, cu tema *Controlul pH-ului în soluții lichide*, în perioada 2016-2017; Maria Velicu, Andrei Corbeanu, cu tema *Elastomeri și aplicații în MEMS*, 2014-2016; Andreea Cotabiță, Iulia Beșe, cu tema *Exploatarea zăcămintelor săracite utilizând actuația magnetostriktivă*, 2016-2017; Bianca Demșorean, Dumitru Yuan, David Ștefan Peța, cu tema *Aspecte privind electroterapia*, 2016-2017; Serghei Ulian (împreună cu Andrei Ionescu de la Colegiul Mihai Viteazul Ploiești), cu tema *Studiul lipidelor cu aplicații în MEMS și în transportul medicamentelor*, 2015-2017; Ioana Seteanu, Ioana Vancea, cu tema *Studiul hipertermiei. Modelări*, 2018-2020; Eric Druțu, Mihai Mitrea, cu tema *Cercetări privind piciorul de insectă cu aplicații în MEMS*, 2018-2020.

Au fost perioade când LICH, cu elevii deveniți și membri ai Centrului Proca, au dominat activitatea privind proiectele de cercetare, mai ales la competiții internaționale cum au fost INFOMATRIX sau ISEF (SUA), unde au fost premianți, iar colaborarea atât cu directorul, profesorul Mustafa Oz, cât și cu alți profesori a devenit tot mai strânsă. De amintit profesorul de biologie Ervin Iusein.

Nu pot să uit un mesaj primit de la Ana Maria Tudorache, cu ocazia lansării lucrării *Inițiere în cercetarea științifică de la Salonul cărții Gaudeamus: „Înăuntrul găsiți o mică parte din amintirile mele de cercetător. Mulțumesc pentru îndrumare și încredere și pentru toate ușile pe care acum această experiență mă ajută să le deschid. Cu drag și respect, Ana-Maria Tudorache, 25 noiembrie 2017.”* Mesajul era însoțit de stick cu imagini de la festivitatea de premiere din acel an de la Los Angeles, când cele două au fost premiate la categoria *Bioengineering*.

La aceeași lansare, tatăl Anei Maria Tudorache a spus: „Domnule Ignat, dumneavoastră i-ați învățat să zboare!”.

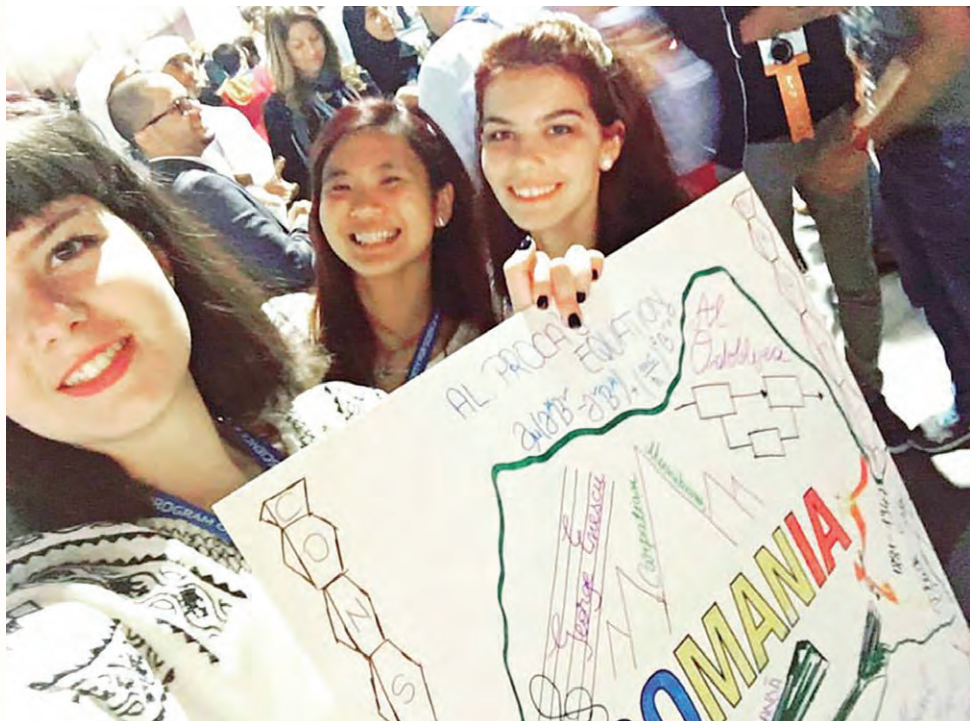
Dr. ing. MIRCEA IGNAT
cercetător științific principal gradul I,
inițiatorul și coordonatorul Centrului
„Alexandru Proca”

lui Proca, au dominat activitatea privind proiectele de cercetare, mai ales la competiții internaționale cum au fost INFOMATRIX sau ISEF (SUA), unde au fost premianți, iar colaborarea atât cu directorul, profesorul Mustafa Oz, cât și cu alți profesori a devenit tot mai strânsă. De amintit profesorul de biologie Ervin Iusein.

Nu pot să uit un mesaj primit de la Ana Maria Tudorache, cu ocazia lansării lucrării *Inițiere în cercetarea științifică de la Salonul cărții Gaudeamus: „Înăuntrul găsiți o mică parte din amintirile mele de cercetător. Mulțumesc pentru îndrumare și încredere și pentru toate ușile pe care acum această experiență mă ajută să le deschid. Cu drag și respect, Ana-Maria Tudorache, 25 noiembrie 2017.”* Mesajul era însoțit de stick cu imagini de la festivitatea de premiere din acel an de la Los Angeles, când cele două au fost premiate la categoria *Bioengineering*.

La aceeași lansare, tatăl Anei Maria Tudorache a spus: „Domnule Ignat, dumneavoastră i-ați învățat să zboare!”.

Ana Maria Tudorache, Elena Yuan și Miruna Ojoga
la festivitatea de prezentare a țărilor participante la ISEF 2016, Pheonix

Ana Maria Tudorache și Miruna Ojoga aranjând posterul pentru a-l monta
pe standul de concurs la ISEF, Los Angeles, mai 2017, unde au fost câștigătoare

AVOCATUL CASEI

Instanța de tutelă (1)

Noțiunea de „instanță de tutelă” a fost introdusă de Codul civil prin dispozițiile art. 107 al 1 ca „formațiune jurisdicțională specializată în materia ocrotirii persoanei și a dreptului familiei”. Potrivit art. 229 din Legea nr. 71/2011, privind punerea în aplicare a Codului civil, până la reglementarea prin lege a organizării și funcționării instanței de tutelă: a) atribuțiile acesteia, prevăzute de Codul civil, sunt îndeplinite de instanțele, secțiile sau, după caz, completele specializate pentru minori și familie; b) raportul de anchetă psihosocială prevăzut de Codul civil este efectuat de autoritatea tutelară, cu excepția anchetei prevăzute la art. 508 al 2 C.civ., care se efectuează de Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului; c) autoritățile și instituțiile cu atribuții în domeniul protecției drepturilor copilului, respectiv a persoanei fizice, continuă să exercite atribuțiile prevăzute de reglementările existente la data intrării în vigoare a Codului civil, cu excepția celor date în competența instanței de tutelă. La rândul ei, Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, în art. 76 din dispoziții finale prevede că „Până la organizarea instanțelor de tutelă și familie, judecătoriile sau, după caz, tribunalele ori tribunalele specializate pentru minori și familie vor îndeplini rolul

și în cazul în care, la încetarea adopției, instanța hotărăște că este în interesul minorului instituirea unei tutele (art. 110 C.civ.); *are obligația să verifice în registrul prevăzut la art. 1046 C.civ., după caz, sau la art. 2033 C.civ., dacă persoana desemnată pentru a fi tutore nu a fost revocată (art. 114 C.civ.); *în cazul în care au fost desemnate mai multe persoane ca tutore, fără vreo preferință, ori există mai multe rude, afini sau prieteni ai familiei minorului în stare să îndeplinească sarcinile tutelei și care își exprimă dorința de a fi tutore, instanța de tutelă va hotărî ținând seama de condițiile lor materiale, precum și de garanțiile morale necesare dezvoltării armonioase a minorului (art. 115 C.civ.); *în cazul în care cel chemat la tutelă este numai temporar împiedicat în exercitarea atribuțiilor ce i-au fost conferite, instanța de tutelă, după încetarea împiedicării, îl numește tutore la cererea sa, dar nu mai târziu de 6 luni de la deschiderea tutelei. Până atunci, instanța desemnează un tutore provizoriu (art. 116 al 2 C.civ.); *la numirea sau, după caz, în timpul tutelei, instanța de tutelă poate hotărî, din oficiu sau la cererea consiliului de familie, ca tutorele să dea garanții reale sau personale, dacă interesele minorului cer o astfel de măsură. În acest caz, ea stabilește potrivit cu împrejurările felul și întinderea garanțiilor (art. 117 C.civ.); *în lipsa unui tutore desemnat, instanța de tutelă numește cu prioritate ca tutore, dacă nu se opun motive întemeiate, o rudă sau un afîn ori un prieten al familiei minorului, în stare să îndeplinească această sarcină, ținând seama, după caz, de relațiile personale, de apropierea domiciliilor, de condițiile materiale și de garanțiile morale pe care le prezintă cel chemat la tutelă (art. 118 C.civ.); *numește tutorele, cu acordul acestuia și audierea minorului care a împlinit 10 ani, în camera de consiliu, prin încheiere definitivă (art. 119 C.civ.); *până la comunicarea încheierii de numire a tutorelui poate lua măsuri provizorii cerute de interesele minorului, putând chiar să numească un curator special (art. 119 al 5 C.civ.); *hotărăște de urgență asupra cererii de înlocuire a tutorelui (art. 121 C.civ.); *cu avizul consiliului de familie, poate, ținând seama de mărimea și componența patrimoniului minorului, să decidă ca administrarea patrimoniului ori doar a unei părți a acestuia să fie încredințată, potrivit legii, unei persoane fizice sau persoane juridice specializate (art. 122 C.civ.); *poate constitui un consiliu de familie, compus din trei rude sau afini, ținând seama de gradul de rudenie și de relațiile personale cu familia minorului. În lipsă de rude sau afini pot fi numite și alte persoane care au avut legături de prietenie cu părinții minorului sau care manifestă interes pentru situația acestuia (art. 125 C.civ.); *în

Av. CRISTIANA VĂRĂȘTEANU
0723.302.337
cristiana.varasteanu@acsinte.com

vederea constituirii consiliului de familie, convoacă persoanele care îndeplinesc condițiile pentru a fi membri la domiciliul minorului, din oficiu sau la sesizarea minorului, dacă acesta a împlinit vârsta de 14 ani, a tutorelui desemnat, a oricăror alte persoane care au cunoștință despre situația minorului; poate autoriza minorul să aibă și o reședință diferită de domiciliul tutorelui determinată de educarea și pregătirea sa profesională (art. 128 C.civ.); *poate încuviința schimbarea felului învățăturii sau a pregătirii profesionale pe care minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani o primea la data instituirii tutelei, precum și felul învățăturii minorului care a împlinit 14 ani, cu acordul acestuia (art. 138 C.civ.); *după numirea tutorelui și în prezența acestuia și a membrilor consiliului de familie, un delegat al instanței de tutelă va verifica la fața locului toate bunurile minorului, întocmind un inventar, care va fi supus aprobării instanței de tutelă (art. 140 C.civ.); *acordă tutorelui autorizarea să facă acte de înstrăinare, împărțeală, ipotecare ori de grevare cu alte sarcini reale a bunurilor minorului, să renunțe la drepturile patrimoniale ale acestuia, precum și să încheie în mod valabil orice acte ce depășesc dreptul de administrare, numai dacă actul răspunde unei nevoi sau prezintă un folos neîndoielnic pentru minor; autorizarea se va da pentru fiecare act în parte, stabilindu-se, când este cazul, condițiile de încheiere a actului; în caz de vânzare, autorizarea va arăta dacă vânzarea se va face prin acordul părților, prin licitație publică sau în alt mod; în toate cazurile, instanța de tutelă poate indica tutorelui modul în care se întrebunțează sumele de bani obținute (art. 145 C.civ.); *efectuează, potrivit art. 151 C.civ., un control efectiv și continuu asupra modului în care tutorele și consiliul de familie își îndeplinesc atribuțiile cu privire la minor și bunurile acestuia.

(continuare în numărul viitor)

Editată de
UNIUNEA ZIARIȘTILOR PROFESIONIȘTI
DIN ROMÂNIA
Președinte onorific DORU DINU GLĂVAN

Director general
NICOLAE VASILE
Redactor șef
RODICA SUBȚIRELU
Redactor șef-adjunct
GEORGE VLAICU
Redactor șef-adjunct
TEODORA MARIN
Editor coordonator
OVIDIU ZANFIR
Secretar general de redacție
ALEXANDRU ȘTEFAN

MEMBRI FONDATORI:
DORU DINU GLĂVAN (UZPR)
RODICA SUBȚIRELU (UZPR)
MIHAELA RUSU (UZPR)
CLEMENTINA TIMUȘ (UZPR)
ELIZA ROHA
CORINA POPESCU (UZPR)
IOANA UNGUREANU
CLAUDIA MOTEA (UZPR)
NICOLAE CABEL (UCIN)

Consultanță juridică:
av. VERONICA MUȘAT-BOCȘE

Seniori editori:
Conf. dr. CORNELIU ZEANA (UZPR)
Conf. univ. dr. GABRIEL I. NĂSTASE
CORINA VLAD DIACONESCU (UZPR)
MARIAN DUMITRU (UZPR)
GEORGE CANACHE (UCIN)
ALEXANDRE ANDREI (Paris)
NICOLAE VASILE (UZPR)
ALEXANDRU ȘTEFAN (UZPR)
COJOCARU VERGIL - COVER (UAPR)

**Responsabilitatea juridică
pentru conținutul articolului
publicat aparține autorului.**

Adresă:
**Uniunea Ziariștilor
Profesioniști din România**
Bld. General Gheorghe Magheru 28-30,
et. 1, Sector 1, București
Contact:
Tel: 021 317.92.25;
Fax: 021 313.06.72
cronicatimpului@gmail.com
uzp.org.ro/revista-cronica-timpului
facebook.com/uzp.org.ro

ISSN: 2393-1361
Tipărit la: CNI CORESI S.A.

Doi iluștri jurnaliști în eternitate

